

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i k i a d á s

1961. július 31.

bb 1. a műanyag újabb térhódítása - kidolgozták a műanyag golyóscsapágy-kosár gyártástechnológiáját csepelen

i tó/tr-lm vg

1961. július 31.

a csepel vas- és fémművek golyóscsapágygyárának szakemberei körülbelül másfél évvel ezelőtt találtak először külföldről származó csapágyban műanyagkosarat, nem sokára rá, már ők is javaslatot tettek ilyen műanyag csapágykosár hazai elkészítésére. a kohó- és gépipari minisztérium a javaslatot elfogadta, és a kivitelezés határidejét ez év közepére tűzte ki. a munkát határidőre eredményesen befejezték, sikerült olyan műanyagot találniok, a poliamidgranulátum-szilont, amely tökéletesen helyettesíti a fémét, s előállítására lényegesen olcsóbb, mint a golyóscsapágyfémkosaré. egy fémből készült kosár 1.35 forintba kerül, műanyagból pedig csak 50-60 fillérbe. ez évente az előzetes számítások szerint 500-600 ezer forint megtakarítást eredményez majd. nagy segítséget kaptak a csepeliek a debreceni gördülőcsapágygyártól, ahol szintén folynak kísérletek a műanyagok szélesebbkörű alkalmazására, a műanyagipari kutató intézet pedig a kutatáshoz szükséges anyagokat bocsátotta rendelkezésükre.

a műanyagkosaras csapágy első darabjait elküldték a danuvia szerszámgépgyárba. a danuvia szakvéleményében közölte, hogy a csapágyakon 30 órás üzemeltetés után - ami körülbelül 1.500-2.000 kilométernek felel meg - semmiféle lényeges elváltozást és kopást nem találtak. a műanyagkosaras csapágy csökkenti a motorok zaját is.

a csepeli készülék- és szerszámgépgyárban már készítik a műanyagkosár fröccsöntésére alkalmas gépet, hogy mielőbb megkezdhesék a sorozatgyártást./mti/

9kg

bb 2. elkészült a századik faipari célgép

i sb/hmé-lm vg

1961. július 31.

az építésügyi minisztérium asztalosipari igazgatósága néhány évvel ezelőtt kísérleti üzemét alakított, amelyben most készült el a századik faipari célgép. az üzem dolgozói maguk tervezik és gyártják e különleges gépeket, amelyekről nemcsak a hazai, hanem a külföldi szakemberek is nagy elismeréssel nyilatkoztak. az új, félautó- és automata gépekkel egyszerre több munkaműveletet egyesítettek, s megsokszorozták az ajtó- és ablakkeret gyártás egyes munkafolyamatainak termelékenységét. az üzem legtöbbet tudó célgépe öt korábbi famegmunkáló berendezést helyettesít. egyszerre marja ki az ajtókon az összes fémszerelvények, a zár, a sarokpántok, a kilincs és a kulcslyuk helyét. az iparágban már hat helyen szerelték fel az üzem kis célgépsorát, amellyel félpercenként készítenek el egy ajtóhoz vagy ablakhoz szükséges összes keretidomokat./mti/

bb 5. negyvenezren tekintették meg a „giccs a képzőművészetben”, kiállítást - a balatoni üdülőkben is megrendezik a vándorkiállítást

i fe/gg-lm sr

1961. július 31.

a képcsarnok vállalat 1961-ben indította útjára a „giccs a képzőművészetben”, című vándorkiállítást. néhány hónap alatt negyvenezren tekintették meg az ország különböző helyein a tárlatot, amely rendeltetésének megfelelően leleplezi a giccsot.

a kiállítás iránt országsszerte nagy az érdeklődés, így a szervezők elhatározták, hogy a nagyobb balatoni üdülőhelyeken is megrendezik a giccskiállítást: először balatonbogláron, majd siófokon. a tárlatot művészettörténész magyarázza, aki egyben a tárlatvezetője is. a balatonlellei kulturház kiállító helyiségében rendezett ankéton vitatják majd meg a giccskiállítás tapasztalatát és a képzőművészetrel kapcsolatos időszerű kérdéseket./mti/

--

- 2 -

Thy

bb 3. lesz-e nyereségrészesedés a magyar pamutiparban? - az üzemi pártbizottság a gazdaságosabb termelésért

i sz/gk-lm vg

1961. július 31.

a tavalyi munka alapján több, mint tíz napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést osztottak a magyar pamutiparban. az idén is ennyit szerettek volna, de a termelésnek „kerül, amibe kerül”, szemlélete az elmúlt hónapokban kétségessé tette eredeti szándékaik elérését. a gyári pártbizottság már az első negyedévi mérleg elkészítésekor felfigyelt arra, hogy még a tavalyi önköltségi szintet sem érték el és mozgósított a termelés gazdaságosabbá tételére.

a pártbizottság a szakmai vezetőkkel együtt üzemként megjelölte a tennivalókat. a javaslatokat először alapszervi titkári értekezleteken beszélték meg, majd ezek kerültek a pártcsoport-értekezletek és termelési tanácskozások középpontjába is. ki mit tehet azért, hogy kevesebb munka, nyersanyag, segédanyag „ráfördítással”, jóminőségű kelme készüljön - ez most a legfőbb téma. kiszámították, hogy egy százalékkal több első osztályú készáru 120.000 forinttal többet hoz a vállalat konyhájára, ha a szövődében a csévéken nem maradna hulladékba kerülő fonál, akkor az így megtakarított nyersanyag minden egyes százaléka százezer forint nyereséget jelentene. további 140.000-150.000 forintot eredményezhet, ha a szövöde, vállalatának megfelelően, 0.2 százalékkal kevesebb segédanyagot használ fel. ezért javaslat készült a segédanyag nyilvántartásának megváltoztatására. a különböző színű utalvány bevezetésével most már meg tudják állapítani, hogy miből ered a pazarlás. a szövödei segédanyag 0.2 százalékos csökkentése fél napi nyereségrészesedést jelent a gyár 6000 dolgozójának. a takarékosági mozgalomban a fiatalok is résztvesznek, a fonó 1.-ben jelszavuk: „semmit a földre”, s ügyelnek arra, hogy a kilónként 30-35 forintot érő anyagból minél kevesebb menjen veszendőbe.

a második negyedévben - amint azt a most elkészült mérlegbeszámoló is mutatja - már valamelyest javult a helyzet a gyárban, de még mindig nem érték el a tavalyi gazdaságossági szintet. eredeti tervük megvalósítása nem lehetetlen, de elég nehéz. egy év helyett már csak alig fél év áll rendelkezésükre, ez alatt kell hárommillió forinttal csökkenteni a termelés költségeit, mert csak ez esetben tudnak ismét ugyanannyi nyereségrészesedést osztani, mint tavaly./mti/

--

- 3 -

Thy

bb 4. eredményes és hasznos szovjet-magyar pedagógiai együttműködés

1 ms/hmé-lm sr

1961. július 31.

a legutóbbi években egyre szélesebben bonatkozik ki a szovjet és a magyar pedagógusok együttműködése. a gazdag szakirodalmon kívül hivatalos küldöttségek és tanulmányutak, pedagógusok turista utazásai, a két ország pedagógusainak mind gyakoribb személyes találkozásai, neves szovjet szakemberek magyarországi látogatásai adnak módot a tapasztalatcserére.

oktatásügyünk középponti kérdése az oktatási reform. ennek kidolgozásához nagy segítséget jelentett a hruscsov által kifejtett oktatásügyi irányelvek, valamint a szovjet oktatási reformtörvény ismerete, a magyar művelődésügy vezető szakembereinek tanulmányutjai, az oszszszk múlt évi pedagógus kongresszusának anyaga, amelynek magyar fordítása széles pedagógusrétegekhez eljutott, ankétokon vitatták, beszéltek róla. a szovjetunióban járt magyar küldöttek a szovjet oktatásügyi minisztérium, a moszkvai pedagógiai tudományok akadémiaja, a kijevei pedagógiai tudományok intézet vezetőivel és munkatársaival értékes megbeszéléseket folytattak. a helyszínen tanulmányozták a szovjet iskolák életét, a közösségi nevelés, a szakmai gyakorlati képzés, a szakoktatás, a technikus-és szakmunkásképzés módszereit.

sok haszonnal forgatták pedagógusaink az mszbt és a pedagógiai könyvtár együttműködésével kiadott szovjet nevelési tervjavaslatot is, hiszen ezek a kérdések a magyar nevelőket is foglalkoztatják. a szovjet tervek ismerete megkönnyítette az egyelőre kísérleti stádiumban levő magyar nevelési tervjavaslat kidolgozását is. a szovjet tervjavaslat legnagyobb érdeme, hogy egységes rendszerbe foglalja a szocialista ember nevelésének követelményeit és feladatait.

a gyakorlati irányú oktatás, a politechnikai képzés bevezetésében is utmutatással szolgált a szovjet pedagógia. sz.g. sapovalenkonak, a politechnikai oktatás nemzetközileg elismert szaktekintélyének magyarországi látogatása sok új szemponttal gazdagította pedagógusainkat. nemcsak előadásokat tartott, hanem nagyon sok iskolában is megfordult. tapasztalatairól részletesen beszámolt és megjegyzései lényegesen előrevitték a magyar iskolák gyakorlati oktatását.
/folyt.köv./

- 4 -

Ma

bb 4. / eredményes és hasznos....1.folyt./-lm

hasonlóképpen értékesek voltak n.a. mencsinszkajanak, az ismert pszichológusnak előadásai és megbeszélései magyar szakemberekkel.

az orosz szakos nyelvtanárok továbbképzésének évek óta bevált módszere a szovjetunióban nyújtott továbbképzés, amely az irodalmi és nyelvtani ismeretek bővítésén túl főleg beszéd-készségüket fejleszti. az idén nyárra is szovjet pedagóguscsoport jött magyarországra, úgyhogy itthon is mód adódott az orosz-szakos tanárok intézményes, tervszerű továbbképzésére.

a magyar-szovjet pedagóguskapcsolatok újszerű formáját jelentette az mszbt és a pedagógus szakszervezet együttműködésével márciusban lebonyolított pedagógus társasutazás, amelynek részvevői moszkvában az új ember neveléséről rendezett szakmai konferencián is részt vettek.

pedagógus körökben vitatott kérdés, hogyan lehetne a tanítási óra hatékonyságát, eredményességét növelni. ez a szovjet szakembereket is erősen foglalkoztatja. moszkvában külön konferenciát is rendeztek róla, amelyen a különböző álláspontok képviselői nyílt és termékeny vitát folytattak. az mszbt ezt a sok gondolatot ébresztő, gazdag vitaanyagot a közeljövőben magyar fordításban is közzéteszi, hogy hozzájáruljon pedagógusaink tájékozottságának növeléséhez és az itthoni viták eredményesebbé tételéhez.
/mti/

--

bb 6. elkészült az ibusz augusztusi hétfégi és „feltételes,”
hétköznapi különvonatainak menetrendje

1 tz/gk-lm vg

1961. július 31.

az ibusz augusztusban 15 „menetrendszerű,” különvonatot indít az ország legszebb tájaira. augusztus 6-án fonyódra, hajduszoboszlóra és debrecenbe, porvacsesznekre, valamint győrbe, 13-án fonyódra, egerbe és miskolcra, 20-án fonyódra, egerbe és szilvásváradra, 27-én pedig fonyódra, gyöngyös-mátrafüredre, pécsre és békéscsabára indulnak különvonatok budapestről.

különvonatainak programjába az ibusz beillesztett egy kétnapos kirándulást is. ennek részvevői 19-én utaznak el szegedre és 20-án térnek vissza budapestre.

ezenkívül - kellő számú jelentkezés esetén - szerdánként is indul különvonat a fővárosból síófokra és balatonfüredre./mti/

--

- 5 -

Ma

bb 7. csaknem hatszáz nyeremény a Lotto jutalomSORSOROLÁSÁN

1 kf/kf-Lm vg

1961. július 31.

a sportfogadás, és Lottó igazgatóság augusztus 4-én rendezti az esedékes havi tárgynyeremény húzást, amelyen a 28. játékhet szelvényei vesznek részt. ezek között csaknem 600 értékes nyereménytárgyat sorsolnak ki. ezuttal hat főnyeremény jut a szerencsésebb játékosoknak: három 2 szoba hallos öröklakás a 13. kerület kárpát utca 2. számú lottóházban, egy kétszobás kertes lakás a 11. kerületi lottó lakótelep homonna utca 12. számú társasházában, egy bárhol felépíthető kétszobás családi házat és egy moszkvics személygépkocsit. ezenkívül többek között nyolc szobabutort, huszonhét motorkerékpárt, negyvenöt televíziót, ötvennyolc rádiót, 20 fényképezőgépet, huszonhat porszívót, harminc mosógépet és huszonhét hűtőszekrényt sorsolnak ki./mti/

--

bb 8. egyenletes páratartalmu, pormentes, ionizált levegőt biztosító klimatizáló berendezés gyártásával kísérleteznek gödöllőn

1 áe/hné-Lm ki

1961. július 31.

a gödöllői autó- és karosszéria javító vállalat szakemberei újrendszerű légkondicionáló berendezés gyártásával kísérleteznek. a két magyar újító, petrikovics lászló és stefanitz istván tervei alapján készülő berendezés a külföldön használatos, hasonló szerkezetek tökéletesebb változata, amelyet olyan helyeken alkalmaznak, ahol különösen fontos a légtér nagyfokú higiénizálásának biztosítása.

a most készülő kísérleti példány 250 köbméteres helyiség - kórházi műtő, ételkészítők, stb. - téli fűtését, nyári hűtését látja el, miközben egyenletes szinten tartja a levegő páratartalmát, s nagyhatású elszívó berendezésével tökéletesen portalanítja. a berendezést különleges fűvószerkezettel is kiegészítették, amely a légtér ionizálja, baktériummentessé teszi. ilyen szerkezetet magyarországon eddig még nem gyártottak. az újítás nagy előnye, hogy előállításának költsége aránylag olcsó: 23.000 forint. az első példány elkészülte után a gödöllői üzemben megkezdik az új berendezés rendszeres gyártását./mti/

--

- 6 -

me

bb 9. az olvasók szeretnék megismerni az ázsiai és afrikai népek irodalmát - több szovjet és népi demokratikus művet kérnek - népszerű a milliók könyve-sorozat

v/hné/rj sr

1961. július 31.

a könyvkiadók közül az európa, a magvető és a szépirodalmi kiadó összeállította öt éves tervét. a távlati kiadási tervek elkészítése után úgy határoztak, hogy elgondolásaikról beszélgetnek az olvasókkal, megkérik őket: mondják el javaslataikat, igényeiket. a megtartott ankétokon üzemi dolgozók, értelmiségiek, könyvtárosok, földművelők tanárok, tanácsi dolgozók - fiatalabbak és idősebbek - mondták el véleményüket.

több helyen hangsúlyozták, hogy elsősorban új, mai, jelentős társadalmi regényeket szeretnének olvasni és szívesen fogadnák az ázsiai és az afrikai irodalom műveit. elmondották, hogy - és ez évente visszatérő kérés - hiányolnak olyan alkotásokat amelyek tanulmányoszerűen egy-egy irodalmi irányzatot tárgyalnának. sokan szeretnének olvasni olyan munkákat is, amelyek egy-egy nemzeti irodalom alakulását, helyzetét, iróit és műveit mutatnák be. általában üdvözölték a milliók könyve sorozatot és javasolták, hogy befejezése után - mintegy folytatásként - megjelentethetnék a milliók könyve második sorozatot, - az időközben megjelent újabb érdekes írások és a régebbi, még fel nem vett művek számára. újabb sorozat megindítását is tanácsolták; az európai regénytörténet kimagasló műveiből, olyan munkákra gondolnak, amelyek hiven tükrözik egy-egy kor általakuló történelmi szakaszát.

sokan dicsérték a helikon-klasszikusok sorozat szép kiadását, válogatását. kérték, hogy az élő világirodalomból, - különösen a távolabbi ismeretlenebb országokból - nagyobb változatossággal adjanak ki műveket. többen javasolták, hogy a könyvterjesztő vállalatok bővítsék az előjegyzéses könyvvásárlás lehetőségét. a női olvasók hiányolták a kézimunka- és szakácskönyveket. néhányan kifogásolták a nyomdai, kötési, nyomáshibákat és azt, hogy szállítás, csomagolás közben igen sok könyv rongálódik, piszkolódik. számos felszólító javasolta, hogy a szépirodalmi kiadók jelentessenek meg az eddignél több könyvet a szovjet és a népi demokratikus irodalom alkotásaiból.

a szépirodalmi könyvkiadók a megtartott ankétok tapasztalatai alapján úgy határoztak: további beszélgetéseket, vitákat tartanak, hogy az olvasók közül minél többen elmondhassák véleményüket az öt éves kiadási tervekről./mti/

--

8.39

8.46

- 7 -

sc

b. 10. a dokumentáció „utja”, a folyóiratoktól a felhasználókig - több mint hatvanezer műszaki, 25 000 mezőgazdasági tanulmányt, szakcikket ismertetnek a magyar szakkönyvtárak - tájékoztatás a kutatás nemzetközi irodalmáról

i/ms/hné/rj sr

1961. július 31.

a tudományos munkában és a termelésben egyaránt nélkülözhetetlen a nemzetközi szakirodalom minél alaposabb ismerete. ez azonban egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, mert a tudományos irodalom világszerte rendkívüli mértékben növekszik. bernal professzor szerint ma már könnyebb egy dolgot újra feltalálni, mint a találmány leírását a dokumentációban kikeresni. a nemzetközi tudományos információcsere egyik vezető intézménye a szovjet tudományos akadémia dokumentációs központja, amely több mint 12 500 folyóiratot dolgoz fel a tudományos közlemények millióiról tájékoztatja a kutatókat, a műszaki és a gazdasági szakembereket. kétezerháromszáz technikai szakember, 20 000 fordító, 13 000 tudományos és mérnök-munkatárs vesz részt a mintaszerűen megszervezett intézett munkájában, amelyet elektronikus számológépekkel is felszereltek.

hazánkban a dokumentációs szolgálat az egyes szakkönyvtárak feladata. a legszélesebb hálózat az ipari termelés és kutatás dokumentációs szolgálata, amelyet az országos műszaki könyvtár és az ipari minisztériumok könyvtári alközpontjai irányítanak. az országos műszaki könyvtár műszaki lapszemle címmel a 13 legfontosabb iparág számára havonta megjelenő folyóiratokat ad ki, amelyek évente 60 000-65 000 szakcikket, tanulmányt ismertetnek. a dokumentációs osztály irányításával mintegy 700, javarészt ipari kutató intézetben dolgozó külső munkatársa írja a referátumokat, illetőleg fordítja a cikkeket, amelyekről sokszorosított figyelő-kartonok is készülnek.

ujabban a könyvtár azzal is megkönnyíti a kutatók és a termelési szakemberek munkáját, hogy az igényeknek megfelelően figyelemmel kíséri egy-egy téma szakirodalmát, megadott tárgykörökből bibliográfiát készít, tartalomjegyzék-fordítást ad néhány fontos szakágazat legfrissebb irodalmáról. a kéthavonként megjelenő műszaki-gazdasági tájékoztatóban folyamatosan tájékoztatják az ország műszaki és gazdasági szakembereit a műszaki fejlesztés alapvető kérdéseiről, az energiatermelés és elosztás, a nyersanyag- és alapanyagtermelés, a feldolgozó ipar és a gyártástechnológia nemzetközi fejlődéséről, stb. a kutatók és szakemberek sok időt és energiát takaríthatnak meg azzal, ha figyelemmel kísérik a könyvtár téma-dokumentációs kiadványait. ezek a nemzetközi szakajtóban megjelent legfontosabb cikkek lényegét a hozzájuk tartozó ábrákkal, táblázatokkal és grafikonokkal olyan alaposan ismertetik, hogy az eredeti cikkek elolvasása nélkül is hasznosítani lehet a bennük foglaltakat. végül, egyelőre csak a műanyag-ipar vonatkozásában, megkezdődött a műszaki információs szolgálat, amely tömör fordításban, csaknem az eredeti megjelenéssel egy időben közli a külföldi folyóiratok legfontosabb cikkeit.

/folyt.köv./

9.21

9.02

- 8 -

b. 10. / a dokumentáció1. folyt./rj

az egyes minisztériumokhoz tartozó iparági könyvtári alközpontok irányításával ez idő szerint 930 vállalati könyvtár működik az országban. 1959-ben 28 vállalati szakkönyvtár állománya haladta meg a 10 000 folyóirat, illetőleg könyvpéldányt. több nagyobb üzemben, mint a csepel vas- és fémművek, a lenin kohászati művek, a wilhelm pieck vagon- és gépgyár könyvtárában önállóan is feldolgozzák az üzemet érdeklő külföldi szakirodalmat. sok értékes leírást, ismertetést tartalmaznak a külkereskedelmi vállalatokhoz, minisztériumokhoz, stb. beérkező prospektusok, a legm műszaki könyvtára a tervek szerint az év végén megnyitja a technika házában a termelő berendezések prospektusainak táráját.

a statisztika szerint a műszakiak mintegy 60, a szakmunkások 4-5 százaléka használja rendszeresen a vállalati-műszaki könyvtárakat. a szocialista brigádmozgalom ezen a téren is fejlődést ígér. a klement gottwald villamosági gyárban például minden szocialista brigádot mérnök patronál. a mérnökök ellátják a brigádokat munkájukat megkönnyítő, előbbre vivő műszaki tájékoztatókkal is. hasonló mozgalom indult a csepel autógyárban is.

a mezőgazdaság szakembereit az országos mezőgazdasági könyvtár és dokumentációs központ kerekén 1150 szakfolyóirat alapján tájékoztatja az agrártudományok eredményeiről. az agrár irodalmi szemle-ben évente 25 000 ismertető jelenik meg. a mezőgazdasági világirodalom című sorozat a legfontosabb időszerű kérdések szakirodalmáról tájékoztatja a termelésben dolgozókat. évente 15 tómakörből készül teljes, a gyakorlatban és a kutatásban egyaránt közvetlenül felhasználható dokumentáció, bibliográfiával. a legutóbbi években főleg a termelőszövetkezetek munkájában felhasználható anyagokat adtak ki. a folyóiratokban megjelent szakcikkek, tanulmányok fordítása évente 70 000 gépelt oldalt tesz ki.

a magyar tudományos akadémia könyvtára nemcsak az akadémiához érkező, több mint 4000 folyóiratot és a jelentős számú cserekiadványt dolgozza fel, hanem, mint hálózati központ gondoskodik a 41 kutatóintézeti könyvtár külföldi beszerzéseiről, a könyvtár dokumentációs osztályának fő feladata az alapkutatásokat elősegítő dokumentációs munka. ezenkívül több mint száz külföldi szakfolyóirat alapján rendszeresen tájékoztatja a magyar tudományos élet irányítóit az akadémiát és intézeti hálózatát a kutatás szervezésének és irányításának nemzetközi helyzetéről, szakirodalmáról./mti/

9.03

- 9 -

bb 14. negyedmillió adat a szarvasagancsokról - új módszer a szarvasok nemesítésére

1 ie/ká-lm bs

1961. július 31.

a hazai és külföldi vadászok az utóbbi években három-négyszer annyi aranyérmes szarvast lőttek ki erdeinkben, mint azelőtt. ez a közelmultban megindult szarvas-nemesítés eredménye. - az erdei vadakat természetesen nem olyan keresztezési vagy tenyésztési módszerekkel nemesítik, mint a haszonállatokat, hanem selejtezéssel. ez sem kíván azonban sokkal kevesebb munkát.

az erdészeti tudományos intézetben évente négyszáz szarvasagancsot mérnek fel, emellett visszamenőleg feldolgozták 1881-től kezdve valamennyi trófea-kiállítás anyagát. körülbelül negyedmillió adatot vettek fel - egy-egy agancsról 40 méretet. nyolcvan térkép szemlélteti, hogy 1881 óta az ország 30 tájegységén milyen trófeákat lőttek ki. a különböző vidékeken élő szarvasok agancsának „fejlődési csucsáról”, diagramm is készült. mindez pontos képet ad arról, hogy az egyes tájegységeken mi számít jó agancsnak, s milyen agancsu szarvasokat kell kiselejtezni. a különbségek igen nagyok, míg például az alsó-duna árterén 8-9 éves szarvasok már tíz kilós agancsot növesztenek, addig a bürzsönyben 12 éves korukban is csak ritkán érik el a hat kilósat.

a szarvas -selejtezés alapjául szolgáló új méret-megfigyelési módszer iránt külföldről is érdeklődnek. az erdészeti tudományos intézet legutóbb a lengyel földművelésügyi minisztériumot tájékoztatta róla, most pedig az osztrákok részére készül a módszer leírása./mti/

--

bb 15. új kísérleti módszer a talajvédelemben: műanyagfóliával bélelik a vízlevezető árkokat

1 ie/ká-lm ká

1961. július 31.

június 8-án a nagy szekszárdi vihar több, mint három millió tonna termőtalajt mosott le a várost környező hegyekről és dombokról. ezen a vidéken elég gyakoriak, három-négy évenként ismétlődnek az ilyen nagyarányú károkat okozó esők, viharok, azért most szervezetteren megkezdik a szekszárd-környéki mezőgazdasági nagyüzemek talajának erózió elleni védelmét.
/folyt.köv./

9.00

9.40

-10-

le

bb 15. /új kísérleti módszer a....folyt./-lm

a sárközi állami gazdaság részére - az ott már részben megkezdett munka továbbfejlesztésére - az omni /országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet/ készíti a talajvédelmi terveket. egy, a szekszárdi dombokon húzódó négyszáz holdas szőlőt, ahol a nyáreleji vihar egymillió forintos kárt okozott, keresztirányú árkokkal hálóznak be. a szőlősorok irányának megfelelően hegyvölgy irányban építik ki a kövezett csatornákat, amelyekbe az ugynevezett bajusz-árkok vezetik a vizet. magyarországon első ízben itt próbálnak ki egy új talajvédelmi módszert: műanyagfóliával bélelik ki az árkokat. így a víz biztosabban jut a levezető csatornába, az árkok nem tömődnek el hordalékkal. a szőlőművelési munkák idején, száraz időben „árokbelet”, egyszerűen összegöngyölik és félretolják, hogy ne álljon a gépek útjába. előzetes számítások szerint a műanyagfólia négy-öt évig használható./mti/

--

bb 19. szeptember végén üzembe helyezik a mohácsi farostlemezzgyár újabb gyáregységét

1 so/gg-lm ká

1961. július 31.

a mohácsi farostlemezzgyár 1959 tavaszán kezdte meg a termelést. a tizezer köbméter farostlemez előállítására alkalmas első üzemrészt az elmúlt évben már lényegesen túlteljesítette tervét. rövidesen elkészül az újabb gyáregység, amely évi 20.000 köbméter farostlemez előállítására alkalmas. ebben a gyáregységben előrelátólag szeptember végén kezdik meg a próbaüzemelést.

a gyárban a műszaki szakemberek számos újítással járulnak hozzá a terv túlteljesítéséhez és az önköltség csökkentéséhez. az üzem főmérnöke két műszaki szakemberrel együtt megváltoztatta a prés-diagrammot. a farostlemez préselésének nyomását, hőfokát és időtartamát úgy változtatták meg, hogy ezzel nemcsak a minőség javult, hanem hat és félmillió forintos megtakarítást érnek el évente. átalakították a berakólemezek tisztító állványát is, ami több mint egymillió forintos megtakarítást jelent. az országos találmányi hivatalhoz új találmányként jelentették be a farostlemez-készítésénél felhasznált ragasztóanyag a xylenol-gyanta megváltoztatását./mti/

--

9.13

9.28

-11-

le

bb 16. háromszintes termesztés a budai dombokon: Őszibarack - szőlő - champignon - az utóbbi években több mint kétszeresére nőtt a sziklapincék termeshozama

i cs/so-ie-gk-lm ká

1961. július 31.

a főváros több kerülete alatt mésztufába vájt hatalmas pincelabirintusok rejtőznek, különösen sok van ezekből a pincékből Kőbánya, Budafok és Budatétény határában, régen építőkövet adtak - nagyrészt így, s ezért keleztek, - most itt vannak Budapest Léskamrái, a boros- és söröspincék, valamint az ország legnagyobb mesterséges gombatermő „mezői”, érdekes módon a budai dombokon így háromszintes termesztési kultúra alakult ki: fenn a szőlők és közöttük a rengeteg Őszibarack, kajszli, cseresznye, meggy, mandula, lent - négy-öt méternyire a föld alatt - champignontermő ágyasok.

a gombatermelési vállalat Budafok, Budatétény és Kőbánya határában jelenleg 130.000 négyzetméter alapterületű termőpincével rendelkezik, a tavalyi termésük 760.000 kiló volt, az idei kilátások szintén jók: valószínűleg elérik vagy túl is haladják a múlt évi rekordszintet, 1954-ig, a jelenleginél sokkal nagyobb területen - 180.000 négyzetméteren - csak 400.000 kiló volt a legnagyobb termés.

hasonlóan nagy az előrehaladás a gombacsira előállításánál, míg például 1950-ig csupán négy-öt champignon törzset szaporítottak, - s emiatt a hozamok erősen leromlottak - jelenleg már 80 törzsszel rendelkeznek, a legjobban bevált külföldi - franciaországból, németországból, svájc-ból, dániából és az amerikai egyesült államokból hozott - champignon törzsek mellett a vállalat szelekcikciós telepein ott vannak a rendkívül igénytelen, s igen termékeny hazai vad törzsek is, a kísérleti parcellákról mindig a legjobban termő törzsek micéliumait adják át a termesztő brigádoknak.

a champignon -termésnek mintegy 40 százalékát évről-évre exportálják, Ausztria és Csehszlovákia többnyire friss állapotban, számos nyugat-európai ország pedig feldolgozva vásárolja a magyar champignont, a belföldi piacok és a külföldi vásárlók igénye észrevehetően növekszik, ugyanakkor a pincék alapterülete nem bővül, sőt több helyütt csökken, ezért van szükség elsősorban a champignon - termesztés további korszerűsítésére, a termőterületek mesterséges megnövelésére, a hozamok fokozására, a tervek szerint még az idén megkezdik Kőbányán egy korszerűen felszerelt, többszintes gombatermesztő telep kiépítését, s 1962 második felében üzembehelyezik, a régi szejlőző kúrtók helyett mesterséges légcserét alkalmaznak, a táptalajt hőlégkezelésnek vetik alá.
/folyt.köv./

- 12 -

9.05
9.40

bb. 11. zöldlucernás takarmányon havonta 20 kilót hiznak a sertések
vid/ká/j/rj 1961. július 31.

a szeghalmi állami gazdaságban Varga Ferenc állattenyésztő javaslatára figyelemreméltó, gazdaságos takarmányozási módszerrel hiztatják a sertéseket, a pillangós zöldnövényeket a gazdaságban nemcsak kiegészítésként adják a sertéseknek, azok képezik a napi takarmányadag számottevő részét, kísérletképpen többszáz hizóba állított fehér hussertést zöldlucernával etettek, a napi adagként előírt, a testsúly 3 százalékának megfelelő abraktakarmány helyett a sertések csak 2.5-2.8 százaléknyi abraktakarmányt kaptak, a többit annyi zöldlucernával pótolták, amennyit szívesen elfogyasztottak az állatok, a süldőknél a keményítő és az emészthető fehérjészsűkséget egyharmad részét lucernával biztosítják.

ezzel a módszerrel többszáz, 90-100 kilogramm átlagsúlyú hizósertésnél egyenként havi 19-20 kilogrammos súlygyarapodást értek el.
/mti/

-. -

bb. 12. a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága jóváhagyta turkeve termelőszövetkezeteinek közös vállalkozását.

vidóka/jr

1961. július 31.

turkeve 3 nagy termelőszövetkezete, a vörös csillag, a táncsics és a buzakalász tsz, együttes anyagi hozzájárulással közös baromfi-kombinátót, építőipari részleget és fűzfeldolgozó üzemet hozott létre.

a megyei tanács féléves működés után megvizsgálta az önálló vállalkozás eredményét, s a kedvező értékelés alapján a végrehajtó bizottság megerősítette a vállalkozás működését és jóváhagyta alapszabályzatát, a turkevei termelőszövetkezetek százezres baromfikombinátója csaknem teljes egészében fedezte a város naposbaromfi igényét, és 6 hónap alatt 140 000 forintot jövedelmezett, a tervek szerint jövőre 100 000, az ötéves terv végére pedig félmillió 500 000/ kiló baromfihúst ad a népgazdaságnak ez az üzemág.

az építőipari részleg szakmunkásai az új gazdasági épületek egész sorát építették fel, és fél év alatt 100 000 forint haszonnal szabóltak el, a fűzfeldolgozó üzem munkalehetőséget biztosított a csökkent munkaképességű szövetkezeti dolgozóknak, s ebben az évben 25, a következő években pedig már 50 hold fűztermését dolgozza fel, a közös vállalkozás működését irányító, 15 tagú igazgatótanács most úgy döntött, hogy a közeljövőben tejfeldolgozó, szárító és magtisztító üzemből is létesítenek./mti/

-. -

9.18
9.40

- 13 -

bb 13. a tanev befejezése óta 85 mezőgazdasági szakmunkás-
tanulót szerződtek a pest megyei termelőszövetkezetek - fél-
ezer szakmunkásjelölt a. állami gazdaságokban

i áe/áe szb ká

1961. július 31.

pest megye legjobb termelőszövetkezetei az idén már részt
vállalnak a mezőgazdasági szakemberképzésben. első ízben szer-
ződtek nagyobb számban tanulókat, akiket 3 év alatt képeznek
ki a mezőgazdaság egy-egy szakterületére. az általános iskolá-
ból most kikerült falusi fiatalok 22 mezőgazdasági szakma közül
választhatnak, amelyből a tanulmányi idő letelte után szakmunkás-
vizsgát tesznek. a szövetkezet vezető agronómusának irányításával
évenként 8 hónapot töltenek gyakorlati munkán, hetenként 4 órát
elméleti oktatással, 3-3 hónapig pedig az erre a célra kijelölt
szakoktatási intézménynél szakmájuk elméleti ismereteit saját-
ítják el. a tanulmányi idő alatt az ipari tanulók díjazásához
hasonló javadalmazást kapnak. a fiatalok között máris nagy az ér-
deklődés a tanulás új lehetősége iránt: a megye 25 legjobb
közös gazdaságában 85 fiatal kezdte meg ősszel a munkát, a többiek
állami gazdaságokban sajátítják el a szakmunkásismereteket. az
állami gazdaságok - amelyek összesen mintegy 200 fiatal szerződ-
tetésére készültek fel, - a régebben szerződött tanulókkal együtt
az idén már több mint félezer fiatal szakmunkásjelölt képzéséről
gondoskodnak pest megye területén. /mti/

bb 18. naponta egymillió forint értékű zöldséget értékesítenek
a heves megyei termelőszövetkezetek

vid ká/j szb ká

1961. július 31.

heves megye zöldség- és gyümölcsstermelő szövetkezetei, igazol-
va a nagyüzemi gazdálkodás fölényét, az idén ezekből a termények-
ből is jóval nagyobb mennyiséget szállítanak közfogyasztásra,
mint a korábbi évek bármelyikében. csak zöldségféléből naponta 50
vagon áru hagyja el a megyét, több mint egymillió forint értékben.
a paradicsomtáblákról naponta 1500 mázsa termést szednek le, s ed-
dig mintegy 160 vagon paradicsomot értékesítettek. különösen gazdag
a szüret a mátra aljai termőtéren, akár, gynyögyöshalász és ecséd
termelőszövetkezeteiben. a zöldség értékesítése szép bevételt je-
lent a közös gazdaságoknak, és lehetőség nyílik arra, hogy a nyári
időszakban is készpénz-előleget fizethessenek a szövetkezeti gaz-
dáknak. sárgabarackból naponta 20-30 vagonnal értékesítenek hazai
és külföldi piacokon. a paradicsomot, a barackot, a szilvát és más
könnyen romló gyümölcsféléket az idén már gépkocsikkal szállítják.
/mti/

9.26
9.40

- 14 -

bb 16. / három mintes leírás a ...folyt./-lm

igy többszörösen kihasználhatják a pincék állandó hőmérsékletű
légtérét, lényegesen javul a táptalaj kihasználása és a munka
termelékenység is. a korszerűsítés gazdaságosságára jellemző
például, hogy az 1500 négyzetméter alapterületű pince évi hozama
eddig 7000 kiló volt, a korszerűsítés után 60.000 kilogramm
champignon ad évente.

az ország második legnagyobb gombatermesztője a champignon
sterilizáló szövetkezet budafokon, budatétényben és kőbányán 23
hectárral rendelkezik. a szövetkezet napi átlagban 800 kilós
tiszta champignon gombát visz a fővárosi és vidéki piacokra.
állandó nyári vevőik a balaton-környéki vendéglátó üzemek.

1957 óta a közös gazdaság a gombatermesztésen kívül most
hajtatásos, öntözéses zöldség- és virágkertészkedésre is berendez-
kedett.

a kertészeti főiskolán a gombatermesztés új módszerével
kísérleteznek: a zöldséghajtatásra épült, de nyár végétől kora
tavaszig üresen álló üvegházakat használják ki. a 200
négyzetméteres kísérleti üvegházban most fejezték be a korai
zöldpaprika szedését, s már készítik a talajt a gomba alá. az
idén az üvegházi gombatermesztés többféle eljárását próbálják ki.
vizsgálják, hogyan lehet egymás fölélt elhelyezett ládákkal
jobban hasznosítani a helyet. az üvegházi gombatermesztés
gazdaságosságára jellemző, hogy minden négyzetméterről öt-hat
kiló jóminőségű champignont vihetnek piacra. /mti/

bb 17. külföldön is szívesen vásárolják a bakonyi bárányokat

vid ká/j-lm bs

1961. július 31.

a bakony vidéken gazdálkodó veszprém megyei állami
gazdaságok az erózió pusztította fennsíkok sovány legelőin idén
már több mint 60.000 juhot tartanak. ekebben a modern nagyüzemek-
ben dolgoznak az évszázadok óta híres juhász-dinasztiák leszá-
razottai. szakértelmük a nagyrészt hasznosíthatatlannak vélt
kopárosokon is gyümölcsözik: minden gazdaságban elérték az 5
kilogrammos nyírasi átlagot. a kiváló tulajdonságokkal rendelkező,
ízletes husu fésüs-merinói juhok bárányait szívesen vásárolják
külföldön is. az év elején 500 pecsenyebárányt szállítottak
görögországba. a veszprémi állami gazdaságban 1400 ürüt hízlalnak,
s a hízlalt ürüket rövidesen franciaországba és olaszországba
küldik. több ezer juhot adnak a juhászok a feldolgozó iparnak is.
/mti/

9.50
10.00

- 15 -

bb 21. tatarozzák, festik a vas megyei iskolákat

vid hi/ke szb sr

1961. július 31.

vas megyében tatarozzák, csinosítják az oktatási intézményeket: az idén 6.700.000 forintot költenek ilyen célra. Szombathelyen például a Tolbuhin-uti általános iskola rendbehozására 400.000 forintot költenek. számos falusi iskolát is újjávarázsolnak: Kemesmihályfán a kastélyban lévő általános iskola szépítése 78.000 forintba, a döröskei általános iskola felújítása 130.000 forintba kerül. sok helyen a szülők és a diákok is segítenek az iskola csinosításánál. /mti/

..-

bb 22. egy műemléknek számító hangszer is megszólalt a szegedi szabadtéri játékokon

vid ke szb sr

1961. július 31.

Bank-bán című operájának második felvonásában Melinda és Bank közös jelenetét négy hangszer: angol kürt, cimbalom, harfa és a viola d'amore kísérte a szegedi szabadtéri játékok előadásain. az utoljára említett viola d'amore-t 1729-ben német mesterek készítették. e különleges régi, a hegedűnél valamivel nagyobb héthúros középkori hangszer jelenleg a Nemzeti Múzeum tulajdona. csak ritkán használják az állami operaházban, hiszen kevés zeneszerző ír rá dallamot.

Perényi Pál, aki a szegedi játékok Bank-bán előadásain megszólaltatta ezt a hangszert, úgy tudja, hogy ezen a viola d'amore-on játszottak száz évvel ezelőtt Budapesten a Bank-bán első bemutatóján is. /mti/

..-

bb 20. karcag is korszerű közvilágítást kap

vid te szb ki

1961. július 31.

Karcagon, a nagykunság legnagyobb termelőszövetkezeti városában, felszerelték az első tizenkét, hármaskaru, fénycsöves lámpát. a közvilágítás korszerűsítését folytatják, a belvárosi utcákban fénycsöveket és higanygőz lámpákat szerelnek fel. szolnok és Jászberény után Karcag a megye harmadik városa, ahol fénycsöveket cserélik ki az utcai lámpákat. a megye községei közül elsőnek Kunszentmártonban szereltek fel modern világító testeket. /mti/

..-

9.56
40°

- 16 -

bb 23. újjáépítik tatabánya legnagyobb bányász-művelődési házát

vid hi/ke szb sr

1961. július 31.

Tatabányán megkezdtek a város legnagyobb művelődési otthonának, a népház újjáépítését. az eredeti tervek szerint 9 millió forintba került volna az egyemeletes épület átalakítása. a szénbányászati tröszt beruházási osztályának mérnökei - társadalmi munkában - a terveket módosították, így hat millió forint elegendő lesz a népház teljes korszerűsítésére. modern színházi nézőteret építenek, javítják akusztikáját, kibővítik a színpadot, új világítási és színpadi technikai berendezéseket szerelnek fel. nagy ruhatárat, dohányzó termet és eszpresszót is építenek. a korszerűsített művelődési ház a kétszáz tagú bányász művészeti együttesnek is otthont lesz, s helyet kap benne a képzőművészeti kör, a barkácsoló szakkör, a kórusok, a balettegyüttes és a bányász-zenekarok köre is. /mti/

bb 24. a pompeji és a herculáneumi feltárások tapasztalata alapján restaurálják a balaton-part római kori emlékeit

vid hi/ke szb sr

1961. július 31.

Dr. Szentléleki Tihamér, hazánk egyik legkiválóbb római régésze, a szombathelyi Savaria Múzeum igazgatója, a napokban visszatért régi munkaterületére, a Balaton-partra, ahol ismét folytatja az 1958-ban elkezdett Örvényesi római villa feltárását. a neves szakember, aki az elmúlt évben hosszabb ideig tanulmányozta a tűzhányó pusztította, egykori híres római városok, Pompeji és Herkulaneum feltárását, nagyon sok tapasztalattal gazdagodva látott hozzá a 2. századból származó római villa feltárásához és konzerválásához. az Örvényesi ásatások közben napvilágra került az épület homlokzati része, amelynek oszlopos kapuját fehér márványrács díszítette. itt finomművi bronz leletek is előkerültek.

A már régebben megtalált villától 50 méterre a napokban egy újabb római épület került elő. az első ásatások után máris egy rendkívül érdekes, csavart kiképzésű oszlopra bukkantak.

az ásatás egész nyáron tart. szakemberek feltevései szerint Örvényesen még sok érdekes római kori emlékre számíthatnak. /mti/

..-

10.03
10.40

- 17 -

bb 25. önkiszolgáló falusi könyvesboltok bács megyében

vid zs/ke-lm sr

1961. július 31.

bács megye községeiben az utóbbi években jelentősen megnőtt az érdeklődés az irodalmi alkotások iránt. a megye illetékesei ezért a falusi könyvesboltok többségét már önkiszolgálóvá alakították át, s a nagykiterjedésű tanyavilág néhány kisebb falvában - ahol még nincs könyvesbolt - társadalmi aktivistákat, pedagógusokat, orvosokat, termelőszevetkezeti és állami gazdasági dolgozókat bízták meg a könyvek terjesztésével.

a könyvek iránti keresletre jellemző, hogy a megye községeinek lakói egy év alatt csaknem hat és fél millió forintot költöttek könyvekre, a könyvtárak olvasóinak száma pedig meghaladja az 50.000-et. még két érdekes adat a megye könyvtárainak munkájáról: havonta átlagosan 120.000 kötetet kölcsönöznek ki, s az olvasók tábora az év eleje óta járásonként mintegy ezer-ezeröttszázal gyarapodott. /mti/

--

bb 26. érdekes embertani kutatások a kiskunságban - milyenek voltak a kiskunok? - tizezer személy adatait vizsgálják meg az orvosok és antropológusok

vid zs/ke-lm sr

1961. július 31.

a kiskunság lakosságainak történetéről, embertani fejlődéséről rendelkezésünkre álló feljegyzések meglehetősen hiányosak. a közelmúltban ezért orvosokból, történészekből, régészekből, és antropológusokból 63 tagú kutatócsoport alakult, hogy megállapítsa: a ma élő embertípusok közül melyek a 13. században letelepedt kiskun nemzetségek utódai.

a kutató csoport már megkezdte munkáját. a következő három évben összesen tizezer személy adatait, testméreteit, stb. gyűjtik össze, s egyidejűleg föltárják az eddig még napvilágra nem került kiskun temetőket is. az évszázadokkal ezelőtt élt emberekről nyert adatokat összehasonlítják majd a kiskunság jelenlegi lakóinak adataival, méreteivel.

a nemrégiben megkezdett kutatások első eredményei azt bizonyítják, hogy a kiskunok az eddigi véleményekkel ellentétben általában nem kis- hanem nagy közepes termetűek, sötétbarna hajjuk és barna szeműek. a kutatók szerint a lakoságnak mintegy háromnegyed részét az ugynevezett turanid, előázsiai és mediterránoid típus összefoglaló tanulmányban számol majd be. /mti/

--

le

10.13
10.10

- 18 -

bb 27. félórás ukrán műsor a pécsi rádióban - műsorcsere a Lvovi és a pécsi rádió között

vid zs/ke szb sr

1961. július 31.

a Lvovi és a pécsi rádió megállapodott: a jövőben rendszeresen műsort cserélnek, s mindkét rádió beszámol a másik rádió környékének életéről, kulturális, gazdasági és egyéb eseményeiről.

az első félórás ukrán műsort tartalmazó magnetofon szalag már megérkezett a pécsi rádióhoz, ahol megkezdtek egy pécs-baranyai műsor összeállítását az ukrán testvéradó részére. /mti/

--

bb 28. tizenöt új iskola épül somogy megyében

vid hi/ke szb sr

1961. július 31.

somogy megyében az idén 15 új iskola épül: 9 állami beruházásból, 6 pedig községfejlesztési alapból és állami támogatásból. létrehozásukhoz a lakosság jelentős társadalmi munkát ajánlott fel. a tereprendezést és a kerítés elkészítését például valamennyi iskolánál a szülői munkaközösségek végzik el. a társadalmi felajánlás értéke eléri a 3 és félmillió forintot. a megye számos régi iskoláját felújították. a somogysámsóni, a balatonszáregyházi, a nyíltai és a gyékényesi általános iskolában politechnikai műhelyt építettek a községek saját erőből. /mti/

--

bb 31. a fővárosi villamosvasut igazgatósága közli,

1 szb hk

1961. július 31.

hogy fajlagos villamosenergia fogyasztási mérések miatt, augusztus 1-től, augusztus 18-ig hétköznapokon a 15-ös villamosjárat utvonalaán különböző kocsitípusokat közlekedtet.

az 55-ös jelzésű éjszakai járat kocsijai július 31-től kezdődően a visegrádi utcai végállomás helyett a váci út - kádár utcai a 33-62-es viszonylatok végállomásáról indulnak. /mti/

--

le

10.18
10.15

-- 19 --

bb 30. szerves vegyipari szakközépiskola nyílik győrött

vid zs/ke-lm sr

1961. július 31.

győrött ez év őszén nyílik meg az ország első szerves vegyipari szakközépiskolája. a tanintézet - amely négy évfolyamos - elméleti és gyakorlati képzést ad az általános iskolát végzett fiataloknak, akik az iskolából kikerülve szakmunkásokként dolgozhatnak majd a szerves vegyiparban.

az új oktatási intézmény a győri révai miklós gimnáziumban kap majd helyet./mti/

-. -

bt 29. Ősztől 25.000 tanuló vesz részt gyakorlati oktatásban borsod megyében

vid hi/ke-lm sr

1961. július 31.

borsod megye 82 általános iskolájában és 5 gimnáziumában mintegy 20.000 tanuló részesült az elmúlt iskolai évben gyakorlati oktatásban. a politechnikai képzést szeptembertől tovább bővítik, s állami támogatással és társadalmi hozzájárulással újabb 26 általános iskolában, valamint a szerencsi gimnáziumban rendszerezik a gyakorlati képzést. a megye üzemel, valamint a nagyüzemi gazdaságok kísérleti eszközökkel, politechnikai műhelyek felszerelésével, a termelési gyakorlatokat vezető szakemberekkel segítik az iskolák munkáját. a gyakorlati oktatás bővítésével ősztől több mint száz iskolában, mintegy 25.000 tanuló fejlesztheti politechnikai ismeretét./mti/

bb 32. hétfőtől újból leszállították a burgonya árát

n.j./j szb hk

1961. július 31.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfő reggel 70 vagon és 126 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 38 vagon burgonya, 5 vagon hagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 1 vagon paradicsom, 2 vagon uborka, 1 vagon főzötök, 4 vagon zöldpaprika, 9 vagon levesbevaló zöldség, 2 vagon szilva, 3 vagon dinnye és 4 vagon sárgabarack.

/folyt.köv./

11.--

11.05

-20-

bb 32. /hétfőtől újból... folyt./- szb

az állami élelmiszerboltok hétfőn lényegesen mérsékelték a burgonya árát. a gűlbaba és rózsa burgonyát 2.20, az ellát 1.60 forintért hozták forgalomba kilónként. olcsóbb lett a paradicsom, a juliskabab és a gyümölcs is. a paradicsomot kilónként 1.80-2.20, a juliskababot 6.20, a sárgadinnyét 2.60-3.20, a görögdinnyét 3.60, az osztított őszibarackot pedig 2-8.80 forintért árusították kilónként. /mti/

bb 33. elutazott dr. kwame nkrumah ghanai köztársasági elnök

t bc/ke-lm hk

1961. július 31.

dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke és kísérete háromnapos hivatalos látogatás után hétfőn délelőtt elutazott Magyarországról.

a ghanai államfőt ünnepélyesen bucsuztatták a zászlódiszben pompázó ferihegyi repülőtéren. a repülőtér betonján több-ezer fővárosi dolgozó gyűlt össze, hogy bucsut vegyen a kedves vendégtől.

a ghanai elnök bucsuztatására megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, valamint kállai gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese, kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, rónai sándor, az ország gyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. sik endre külügyminiszter. ott volt az elnöki tanács és a minisztertanács számos más tagja, a politikai élet több más vezető személyisége. jelen volt a bucsuztatásnál a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. eljöttek a budapesten tanuló afrikai diákok képviselői is.

a diszörség parancsnoka jelentést tett nkrumah elnöknek. felcsendült a magyar, majd a ghanai himnusz, s közben 12 ágyu huszonegy ösztüze bucsuztatta az elnököt. nkrumah elnök dobi istván társaságában ellépett a diszörség előtt és üdvözölte azt.

ezután nkrumah elnök bucsubeszédet mondott.

elnök ur! barátaim! hölgyeim és uraim!

elszomorodom, ha arra gondolok, hogy rendkívül kellemes látogatásunknak a végéhez érkeztünk. a látogatás igen érdekes és lelkesítő volt. bármerre jártunk, mindenütt meleg barátsággal fogadtak bennünket. meghatót bennünket a ragaszkodás és az őszinte szeretet, amellyel üdvözöltek. engedje meg elnök ur, hogy mélységes hálánkat kifejezzem önnek, a magyar kormánynak és a magyar népnek.

/folyt.köv./

11.21
11.05

- 21 -

le

bb 30. szerves vegyipari szakközépiskola nyitlik győrött

vid zs/ke-lm sr

1961. július 31.

győrött ez év őszén nyitlik meg az ország első szerves vegyipari szakközépiskolája. a tanintézet - amely négy évfolyamos képzés - elméleti és gyakorlati képzést ad az általános iskolát végzett fiataloknak, akik az iskolából kikerülve szakmunkásként dolgozhatnak majd a szerves vegyiparban.

az új oktatási intézmény a győri révai miklós gimnáziumban kap majd helyet./mti/

--

bb 29. őszől 25.000 tanuló vesz részt gyakorlati oktatásban borsod megyében

vid hi/ke-lm sr

1961. július 31.

borsod megye 82 általános iskolájában és 5 gimnáziumában mintegy 20.000 tanuló részesült az elmúlt iskolai évben gyakorlati oktatásban. a politechnikai képzést szeptembertől tovább bővítik, s állami támogatással és társadalmi hozzájárulással újabb 26 általános iskolában, valamint a szerencsi gimnáziumban rendszerezik a gyakorlati képzést. a megye üzemel, valamint a nagyüzemi gazdaságok kísérleti eszközökkel, politechnikai műhelyek felszerelésével, a termelési gyakorlatokat vezető szakemberekkel segítik az iskolák munkáját. a gyakorlati oktatás bővítésével őszől több mint száz iskolában, mintegy 25.000 tanuló fejlesztheti politechnikai ismereteit./mti/

bb 32. hétfőtől újból leszállították a burgonya árát

n.j./j szb nk

1961. július 31.

a nagyvásártelpre vasárnap és hétfő reggel 70 vagon és 126 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 38 vagon burgonya, 5 vagon hagyma, 1 vagon fejeskáposzta, 1 vagon paradicsom, 2 vagon uborka, 1 vagon főzötök, 4 vagon zöldpaprika, 9 vagon levesbevaló zöldség, 2 vagon szilva, 3 vagon dinnye és 4 vagon sárgabarack.

/folyt.köv./

11.--

11.05

-20-

bb 32. /hétfőtől újból... folyt./- szb

az állami élelmiszerboltok hétfőn lényegesen mérsékeltek a burgonya árát. a gúl Baba és rózsaburgonyát 2.20, az ellát 1.60 forintért hozták forgalomba különként. olcsóbb lett a paradicsom, a Juliska-bab és a gyümölcs is. a paradicsomot különként 1.80-2.20, a Juliskabebot 6.20, a sárgadinnyét 2.60-3.20, a görögdinnyét 3.60, az osztályozott őszibarackot pedig 2-8.80 forintért árusították különként./mti/

bb 33. elutazott dr. Kwame Nkrumah ghanai köztársasági elnök

t bc/ke-lm nk

1961. július 31.

dr. Kwame Nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke és kísérete háromnapos hivatalos látogatás után hétfőn délelőtt elutazott Magyarországról.

a ghanai államfőt ünnepélyesen bucsuztatták a Zászlódiszben pompázó Ferihegyi repülőtéren. a repülőtér betonján több ezer fővárosi dolgozó gyűlt össze, hogy bucsut vegyen a kedves vendégtől.

a ghanai elnök bucsuztatására megjelent Dobi István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, valamint Kállai Gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese, Kiss Károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, az MSZMP politikai bizottságának tagja, dr. Sik Endre külügyminiszter. ott volt az elnöki tanács és a minisztertanács számos más tagja, a politikai élet több más vezető személyisége. jelen volt a bucsuztatásnál a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. eljöttek a budapesten tanuló afrikai diákok képviselői is.

a diszörség parancsnoka jelentést tett Nkrumah elnöknek. felcsendült a magyar, majd a ghanai himnusz, s közben 12 ágyú huszonegy ösztüze bucsuztatta az elnököt. Nkrumah elnök Dobi István társaságában ellépett a diszörség előtt és üdvözölte azt.

ezután Nkrumah elnök bucsubeszédet mondott.

elnök ur! barátaim! hölgyeim és uraim!

elszomorodom, ha arra gondolok, hogy rendkívül kellemes látogatásunknak a végéhez értünk. a látogatás igen érdekes és lelkesítő volt. bármerre jártunk, mindenütt meleg barátsággal fogadtak bennünket. meghatót bennünket a ragaszkodás és az őszinte szeretet, amellyel üdvözöltek. engedje meg elnök ur, hogy mélységes hálánkat kifejezzem önnek, a magyar kormánynak és a magyar népnek.

/folyt.köv./

lc

11.21
11.05

- 21 -

bb 33. /elutazott dr. Kwame Nkrumah... 1. folyt./-Lm

hasznos tapasztalatot szereztünk Magyarországon. Látnattuk, milyen hatalmasan fejlődött az ipar, a tudomány, a mezőgazdaság az ország felszabadulása óta. Igen jóleső érzés volt látni, hogy a magyar emberek szabadon, boldogan, vidáman dolgoznak, alkotnak. Igen értékes megbeszéléseink voltak önnel, a magyar kormány tagjaival. Rendkívül örülök annak, hogy meggyeztünk abban; nagyköveti szinten diplomáciai képviselőket kinevelünk.

Amikor tegnap meglátogattam a balaton környékét, abban a nagy örömben volt részem, hogy találkozhattam Kádár János úrral, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkárával. Nagyon örültem, hogy felujíthattam vele a még New-Yorkban, az egyesült nemzetek közgyűlésének 15-ik ülészakán kötött ismeretséget.

Elnök ur! a legégetőbb feladatunk ma a béke biztosítása. Minden erővel harcolunk Afrikában a gyarmatosítás, az imperializmus és a neokolonializmus ellen; a neokolonializmus ellen, amely a gazdasági és politikai imperializmus legátlósabb fajtája. A béke kérdése mindaddig nem dől el véglegesen, amíg létezik a gyarmati rendszer. Harcoljunk válllvetve a gyarmatosítás teljes megszüntetéséért, és biztosítsuk ezzel az egész emberiség számára a tartós békét, tegyük a világot valamennyiünk számára biztonságossá!

Elnök ur! amikor elhagyjuk hazánkat, nagyon szép és élénk emléket viszünk magunkkal Magyarországról, olyan emléket, amelyet egy békeszerető, szabadságszerető és keményen dolgozó nép keltett bennünk. A magam és küldöttségem tagjai nevében megköszönöm önnek és a magyar népnek, hogy lehetővé tették látogatásunkat Magyarországon. Sok szerencsét kívánok önöknek, amikor bucsút vesznek országuktól.

Éljen Magyarország és Ghana barátsága! Éljen a béke és a barátság az emberek és a nemzetek között!

Ezután Dobi István, az elnöki tanács elnöke mondott bucsubeszédet.

/folyt.köv./

11.38
11.55

- 22 -

bb 33. /elutazott dr. Kwame Nkrumah... 2. folyt./-Lm

tisztelt elnök ur!
kedves vendégeink!

Amikor rövid magyarországi tartózkodásuk befejeztével búcsuzunk önöktől, szeretném még egyszer hangsúlyozni, milyen örömet jelentett számunkra ez a látogatás. Bizonyos vagyok benne; az itt eltöltött néhány nap is meggyőzte önöket arról, hogy a magyar népet az őszinte barátság és szolidaritás érzése tölti el a ghanaai nép, és a függetlenségükért harcoló afrikai népek iránt. Arról is meggyőződhetek, hogy a magyar munkásosztály, parasztság és értelmiség fáradhatatlanul és lelkesedéssel dolgozik hazája jobb jövőjének építésén. Bizonyos vagyok benne, hogy az önök látogatása, valamint a kölcsönös megértés szellemében lefolytatott tárgyalásaink újabb hozzájárulást jelentenek a ghanaai és a magyar nép barátságának erősítéséhez, a két állam kapcsolatainak kiszélesítéséhez, a békés egymás mellett élés nagy eszméjének diadatra juttatásához.

Kérem önt elnök ur, hazájába visszatérve adja át a magyar nép és a magyar kormány baráti üdvözlését a hős ghanaai népnek, amely az ön vezetésével töretlenül és következetesen harcol a gyarmati rendszer, a kapitalista világ e szégyene mielőbbi teljes felszámolásáért. A gyarmati rendszer ideje lejárt, és nincs messze a nap, amikor a gyarmati rendszer örökre eltűnik a föld színéről és felvirrad egész Afrika szabadságának napja.

Engedjék meg, hogy a dolgozó magyar nép nevében szolidaritásunkról biztosítsam önöket és arról, hogy a magunk részéről továbbra is mindent megteszünk a két nép barátságának szorosabbá tételéért.

Most, hogy elhagyják hazánkat, búcsuzom önöktől: szerencsés utazást kívánok, valamint további sikereket a ghanaai nép felemelkedéséért és a világbéke megerősítéséért folytatott nemes munkájukhoz.

Éljen Nkrumah elnök ur!
Éljen a ghanaai és a magyar nép barátsága!

A nagy tapssal fogadott beszédek után uttorok nemzetszinű szalaggal átkötött virágcsokrokkal kedveskedtek az elnöknek és kísérete tagjainak.

/folyt.köv./

11.50
12.00

- 23 -

bb 33. /elutazott dr. kwame nkrumah...3.folyt./-lm

a ghanai államfő és kísérete ezután elbucszott a megjelent magyar államférfiaktól, majd diplomáciai képviselők vezetőitől, s az afrikai diákoktól.

a diszörség diszmenete után nkrumah elnök dobi istván társaságában ellépett a fővárosi dolgozók hosszú sorai előtt, zsebkendőjével integetve vett bucsut tőlük. a dolgozók hosszasan éltették nkrumah elnököt, s ghanai és magyar nemzeti zsinü zászlócskákat lengették feléje.

a ghanai államfő és kísérete ezután a beton szélén várakozó repülőgéphez ment, s még egyszer szívélyes bucsut vett dobi istvántól, kállai gyulától, kiss károlytól, rónai sándortól, dr. sik endrétől. nkrumah elnök és dobi istván átölelték egymást. a ghanai államfő a repülőgép ajtájából még egyszer bucsut intett a megjelenteknek. a több ezer fővárosi dolgozó zászló-lengetéssel vett bucsut az elnöktől.

néhány perc múlva a repülőgép a magasba emelkedett. az elnök repülőgépét sugárhajtású magyar vadászgépek kísérték a határig. nkrumah elnök budapestről a csehszlovák szocialista köztársaságba utazott./mti/

--

bb 34. hétfőn üzembe helyezték a nagymányoki brikettgyár harmadik présegységét

vid tr-lm ki

1961. július 31.

a nagymányoki brikettgyárban eddig két présegység dolgozott, amelyek napi termelése elérte az ötven vagon. az elmúlt hónapokban ötmillió forintos költséggel új üzemszék épült a gyárban: ebben helyezték el a harmadik présegységet, amelynek napi teljesítménye 25 vagon brikett. az új épületrészben még egy présegységet lehet majd üzembe állítani.

az új présenysége, három nappal a határidő előtt, hétfőn adták át rendeltetésének./mti/

--

11.58

- 24 -

embargó!

a bb. 38. számú hír / hivatalos / embargó augusztus 1. reggel 5 óráig.
/mti/

bb. 38. magyar-ghanai közös nyilatkozat

külm/nk/gz

1961. július 31.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására osagyefo dr. a ghanai köztársaság elnöke 1961. július 28- tól 31- ig hivatalos tartózkodást tett a magyar népköztársaságban. nkrumah elnök magyar-országi tartózkodása alatt meglátogatta budapest nevezetességét és többek között a „beloiannis” h iradástechnikai gyárat, valamint az inotai alumínium kohót. nkrumah elnököt és kíséretét a magyar dolgozók mindenütt örömmel üdvözölték és kifejezésre juttatták a magyar nép nagyrabecsülését a ghanai nép és a gyarmatosítók elleni harcokban megedzett vezetője, nkrumah elnök iránt.

nkrumah elnök magyarországi tartózkodása folyamán hivatalos tárgyalásokra került sor a két ország képviselői között. a magyar népköztársaság részéről a tárgyalásokon résztvett:

dobi istván, az elnöki tanács elnöke,
kállai gyula, a minisztertanács elnökének első helyettese,
kiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese,
marosán györgy, az elnöki tanács tagja,
rónai sándor, az országgyűlés elnöke,
dr. sik endre külügyminiszter,
kossa istván közlekedés és postaügyi miniszter és
kristóf istván, az elnöki tanács titkára.

a ghanai köztársaság részéről résztvett a tárgyalásokon:

dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke,
kröbo edusei, közlekedésügyi miniszter,
tawiah adamafio, az elnöki ügyek minisztere,
a. y. k. djin nagykövet és
amoake atta, a ghanai bank helyettes igazgatója.

a megbeszéléseken a barátság és a kölcsönös megértés légkörében a felek megtárgyalták az országaik közötti kapcsolatok fejlesztésének kérdését.

/ folyt köv /

13.50

- 1 -

le

bb:38 a magyar-ghanai közös..... 1. folyt. gz

a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság közötti kapcsolatokat vizsgálva mindkét fél örvendates fejlődést állapított meg, amit a felek közti azon megállapodás is mutat, hogy országaik között diplomáciai kapcsolatokat létesítenek.

az 1961 áprilisában aláírt magyar-ghanai kereskedelmi- és hitelügyi egyezmények lerakták a két ország közötti gazdasági együttműködés alapjait. magyarország lehetőségeihez mérten növelés ghanai iparfejlesztési terveinek megvalósításában és fokozza árubehozatalát a ghanai köztársaságból. a két fél között 1961 áprilisában megkötött technikai - tudományos segélynyújtási szerződés és kulturális szerződés lehetővé teszi a szakemberek cseréjét, a technikai és tudományos tapasztalatok mindkét ország javát szolgáló kicserélését. magyarország szakembereket küld ghanába a tudományok fejlesztésének előmozdítása és a természeti erőforrások kiaknázásának fejlesztése céljából.

a kulturális egyezmény értelmében ghanai ösztöndíjasok fognak tanulni a magyar egyetemeken.

a magyar népköztársaság kormánya őszinte elismerését fejezi ki nkrumah elnöknek és az általa vezetett ghanai kormánynak a nemzetközi kapcsolatok terén folytatott pozitív tevékenységéért. hangsúlyozta szilárd meggyőződését, hogy nkrumah elnök vezetésével a ghanai köztársaság politikája erőteljesen hozzájárul a béke megszilárdításához és a nemzetek közötti jóviszony kialakításához. a ghanai kormánynak az a javaslata, hogy az afrikai kontinensen szüntessék meg a gyarmatosítást és afrikában nukleáris fegyverektől mentes békeövezetet hozzanak létre, teljes támogatásra talált a magyar kormánynál.

a megbeszéléseken a felek véleménycserét folytattak a nemzetközi helyzet legfontosabb időszerű kérdéseiről. egyidejűleg megbeszéltek a két ország közötti baráti kapcsolatokat további fejlesztésének lehetőségét és módjait is.

/ folyt köv/

le

14.00
14.05

- 2 -

bb:38 a magyar-ghanai közös..... 2. folyt /gz

mindkét fél megegyezéssel állapította meg, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet alapvető problémái megítélésében és a problémák megoldására alkalmas eljárások és intézkedések értékelése tekintetében nézetazonosság áll fenn közöttük. kinyilvánították szilárd meggyőződésüket, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben kizárólag a békés egymás mellett élés elvének gyakorlati megvalósítása biztosíthatja az egyes országok és az egész emberiség zavartalan fejlődését.

a tartós béke megteremtése érdekében a felek elsőrendű fontosságot tulajdonítanak az általános és teljes leszerelés kérdésében történő előrehaladásnak. ezért remélik, hogy az általános és teljes leszerelésre irányuló erőfeszítések eredményre vezetnek. mindkét kormány leszögezi, hogy támogatásáról biztosítja a szovjetunió kormányának az általános és teljes leszerelésre tett javaslatát, amely alkalmas arra, hogy a leszerelési tárgyalások alapjául szolgáljon.

mindkét kormány egyetért abban, hogy a világbéke megszilárdítása érdekében fel kell számolni a legutóbbi háború következményeként még fennálló problémákat. ezek sorában a német békeszerződés megkötését, a nyugat-berlini helyzet rendezését tartják a legfontosabb feladatnak. a ghanai kormány tudomásul vette a magyar kormánynak azt az álláspontját, hogy a német kérdés és a nyugat-berlini helyzet békés rendezése a magyar nép alapvető érdeke.

a tartós béke és a társadalmi haladás feltételeinek megteremtése érdekében mindkét fél nagy jelentőséget tulajdonít a gyarmati rendszer teljes és végleges felszámolásának. követelik, hogy az ENSZ-közgyűlés XV. ülésén a gyarmati rendszer teljes megszüntetéséről elfogadott határozatot mielőbb hajtsák végre a gyarmatosító hatalmak. a felek teljes támogatásukról biztosítják a függetlenségükért harcoló gyarmati népeket és mélységesen elítélik az imperialista hatalmak újra-gyarmatosítási politikáját, amely a függetlenségükért harcoló népek egységének megosztására irányul, továbbá elítélik azokat a mesterségesen, amelyekkel gyarmati uralmuk állandósítására törek-
szenek.

/ folyt köv./

le

14.07
14.15

- 3 -

bb: 38. a magyar-ghanai közös..... 3. folyt / 92

mindkét kormány súlyosan elítéli a francia gyarmatosítók tunéziai elleni agresszióját és támogatja a tunéziai kormány arra irányuló követeléseit, hogy tunéziából vonjanak ki minden külföldi csapatot és szüntessenek meg minden olyan cselekményt, amely sérti tunézia függetlenségét és szuverénitását.

mindkét fél teljes támogatásáról biztosítja a kongói törvényes kormány vezetőjét, antoine gizenga miniszterelnököt a kongói egység létrehozására irányuló hazafias törekvésében.

mindkét fél támogatja az angolai népet a teljes függetlensége elnyeréséért folyó harcában, és mélyszélesen elítéli a portugál gyarmatosítóknak az angolai néppel szemben elkövetett gaztetteit.

mindkét fél ismételten kifejezésre juttatja, hogy támogatja a hős algériai nép harcát, mely a teljes függetlenségért és az ország egységének megőrzéséért folyik és elítéli az algériai kérdés békés megoldásának megakadályozására irányuló törekvéseket.

mindkét fél mélyen elítéli a dél-afrikai unió kormányának a faji megkülönböztetésen alapuló politikáját és a haladó emberiséggel együtt támogatja a dél-afrikai népeknek az egyenjoguságot folytató harcát.

a ghanaai kormány tájékoztatta a magyar kormányt arról a szándékáról, hogy részt vesz a semleges országok vezetőinek belvárosi értekezletén. mindkét kormány kifejezte azt a reményét, hogy a konferencia hozzájárul a nemzetek közötti tartós béke megszilárdításához, a leszerelés megvalósításához és a gyarmati rendszer mielőbbi teljes megszüntetéséhez.

mindkét kormány szilárd meggyőződése, hogy az ENSZ szerveiben hatékony és egyenlő képviseléssel kell rendelkezniük a semleges országoknak, a szocialista államoknak, valamint a nyugati hatalmaknak.

/ folyt. köv. /

14.17
64.20

bb: 38. a magyar-ghanai közös..... 4. folyt / gz

mindkét kormány egyetért abban, hogy az ENSZ sikeres tevékenységének elengedhetetlen feltétele a kínai népköztársaság törvényes jogainak helyreállítása az ENSZ-ben.

Nkrumah elnök magyarországi látogatása és tárgyalásai fontos állomását képezik a két ország és népeik közötti baráti kapcsolatok erősítésének és fejlesztésének.

Dr. Kwame Nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke ghanai látogatásra hívta meg Dobi Istvánt, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökét, aki a meghívást elfogadta.

Kelt Budapesten, az 1961. évi július hó 29. napján.

a magyar népköztársaság
részéről

a ghanai köztársaság
részéről

Dobi István s. k.
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke

Dr. Kwame Nkrumah s. k.
a ghanai köztársaság
elnöke

14.15

14.20

- 5 -

le

bb 35. újfajta silókombájnok szerelését kezdte meg hétfőn a budapesti mezőgazdasági gépgyár - az új gép hat mázsával könnyebb a réginél

i st/tr szb vg

1961. július 31

A budapesti mezőgazdasági gépgyárban hétfőn reggel megkezdődött az AS és a BS jelzésű silókombájnok szerelése, amelyek 6 mázsával könnyebbek az eddig gyártott típusnál. Az 1.8, illetve 1.2 méter vágószélességű kombájnokat magyar találmány alapján újfajta szecskázó-röplő dobbal látták el, amely egy csövön közvetlenül a pótkocsiba fuvatja a szecskát, s ezzel feleslegessé teszi az eddig alkalmazott elevátor rendszert. A gép alvázának technológiáját is megváltoztatták, ami ugyancsak a súly csökkenésével járt. A korábban elkészült mintapéldányokat eddig 8 állami gazdaságban próbálták ki nagy sikerrel, a gépek óránként mintegy 30 tonna kukorica silózására bizonyultak alkalmasnak.

Az első 70 kombájnból álló sorozat még az idén elkészül, jövőre pedig már ezres nagyságrendben gyártják hazai és export-célokra. /mtl/

--

bb 36. megkezdődött a téglablokkos lakásépítés Zalaegerszegen

vid hmé szb ki

1961. július 31.

Zalaegerszegen a Lenin úton, a város egyik kialakulóban levő lakótelepén, a megyei építőipari vállalat munkásai hétfőn megkezdték a téglablokkos lakásépítést. A lakásépítkezéseknél a hagyományos módszert, a falazást megszüntetik, s ezután már csak előregyártott téglablokkokból építenek lakásokat Zalaegerszegen. A hétfőn kezdett 132 lakás építése a jövő év májusában fejeződik be. /mtl/

--

13.11

17.20

- 25 -

le

bb 37. időjárás-jelentés

tr szb

1961. július 31.

a meteorológiai intézet jelenté 1961. július 31-én, hétfőn délután:

a nappali felmelegedés erősödik

az elmúlt napokban közép-európában kiadós esőket okozó ciklon tovább vonul kelet felé és ma reggel már ukránra felett helyezkedett el. ezzel párhuzamosan közép-európa időjárása egyre inkább anticiklonos hatás alá kerül. hazánkban vasárnap is erősen felhős maradt az ég, sok helyen esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége a dunántúlon általában jelentéktelen volt, de az ország keleti felében több felé elérte az 5-15 millimétert, sőt tiszaruffon 16, egerben 17, szolnokon, Lőrinciben és galyatetőn 18, csengeren 21, salgótarjánban 14, jászapátiban 28, tiszabecsen 31 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben általában 16-20 az északi határszélen néhány helyen csak 14-15, somogyszobon és Iklóson viszont 21 fokra emelkedett. a nap a dunántúlon és a déli határvidéken 3-6, egy-két helyen 6-9 óráig sütött. máshol azonban egyáltalán nem volt napsütés. ma hajnalban általában 8-12, az ország középső és keleti részein néhány helyen csak 13-14 fokra hűlt le a levegő. ma reggel a dunántúli nyugati felén már felszakadozott a felhőzet, keleten azonban még erősen felhős maradt az ég, sőt néhány helyen kisebb eső is hullott. a hőmérséklet délelőtt 10 órakor általában 14-18 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 14.3 fok volt, 7.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú. a balaton vízének hőmérséklete síófokon 16 fok.

várható időjárás kedd estig: az időjárás javulása tovább folytatódik. a felhőzet az északi megyékben is felszakadozik. keleten néhány helyen még lesz kisebb eső. mérsékelt nyugati, északnyugati szél. hűvös éjszaka. a nappali felmelegedés erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-23 fok között.

előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: mérsékelt nyugati, északnyugati szél. változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb kisebb futó esővel. a hőmérséklet napnyugtakor 17, hajnalban 12 fok körül lesz. /mti/

13.54

14.10

- 26 -

bb 39. 46 új agrármérnököt avattak a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián

vid ká/j szb ká

1961. július 31.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián befejeződtek az államvizsgák. ebben az évben 46 hallgató fejezte be tanulmányait, és nyerte el a mezőgazdasági mérnök címet. közülük négyen kitűnően végeztek és vörös diplomát kaptak. a fiatal mezőgazdasági mérnökök már augusztus elején munkába állnak; többségük termelőszövetkezetekben helyezkedik el. /mti/

--

bb 40. növelik a rakodógépek teljesítményét, gondoskodnak karbantartásukról - a tatabányai bányászfiatalok szerződése a szénbányászati trösztrel

vid te szb ki

1961. július 31.

a tatabányai bányákban az idén csaknem egymillió tonna szenet raknak fel gépekkel. ebből a munkából sok járul a fiatalokra, mert a rakodógépek jórészevel kisz-brigádok dolgoznak. a fiatalok nemrégiben megbeszélték, hogyan növelhetnék a rakodógépek teljesítményét és ehhez milyen segítséget várnak a műszakiaktól. javasolták, hogy a városi kisz-bizottság kössön szerződést a tröszt vezetőivel. megbízásukból a kisz-bizottság vezetői hétfőn szerződést írtak alá a szénbányászati tröszt és a szakszervezeti bizottság vezetőivel. a szerződésben a fiatalok vállalták, hogy gondoskodnak a gépek tervszerű megelőzőkarbantartásáról, csökkentik a gépek állási idejét és a lehető leg nagyobb teljesítmények elérésére törekednek. a tröszt központi műhelyében a bányagépek javításának meggyorsítására kisz brigádokat szerveznek. a városi kisz-bizottság a fiatal műszakiakat megbizta, hogy egyes bányarészekben kutassák fel, mi akadályozza a gépek folyamatos munkáját. szakmai továbbképző tanfolyamot szerveznek nemcsak a gépesített fejtésben dolgozó fiatalok részére, hanem azoknak is, akik a közeljövőben kapnak rakodógépeket.

a szénbányászati tröszt a szerződésben jobb munkafeltételeket ígér a fiataloknak. az év végéig még újabb husz rakodógépet kapnak. a tröszt a gépekről részletes leírást készít, s azzal elláttnak minden fiatal. a szakszervezettel közösen negyedévenként értékelik a gépekkel dolgozó brigádok munkáját, s a legjobb eredményt elérőket megjutalmazzák. /mti/

--

lc

14.30

14.40

- 27 -

bb 41. az országos Köchényi könyvtár

hné-Lm sr

1961. július 31.

olvasótermei augusztusban zárva lesznek./mti/

bb 42. ötven orosz-nyelvszakos egyetemi hallgató utazott a szovjetunióba

t 10/hné-Lm sr

1961. július 31.

ötven orosz-nyelvszakos magyar egyetemi hallgató utazott hétfőn a szovjetunióba, a fiatalok négy hetet töltenek moszkvai, leningrádi pionír táborokban segédnevelői beosztásban, az első

izben kerül sor arra, hogy orosz-nyelvszakos egyetemi hallgatók a nyári hónapokban a szovjetunióban hospitáljanak./mti/

bb 43. Ivan Basev, bolgár művelődésügyi miniszterhelyettes elutazott budapestre

t 10/hné-Lm sr

1961. július 31.

Ivan Basev, bolgár művelődésügyi miniszterhelyettes, aki a szovjetunióból jövet néhány napot Magyarországon töltött, hétfőn elutazott budapestre./mti/

bb 44. Üdülőt kaptak a kunfehértói állami gazdaság dolgozói

vid ke/Lm sr s

1961. július 31.

a kunfehértói állami gazdaság üdülőt épített a gazdaság szomszédságában a nagykiterjedésű kunfehértói parján. a környék legszebb nyaralóját hétfőn adták át. a tetőtérreaszos, négyszer szobás, könyvtárral, társalgóval ellátott, kényelmes épületben hetenként, illetve kéthetenkénti váltással üdülnek, pihennek a gazdaság, valamint a társüzem dolgozói. az első turnus már megkezdte a pihenést./mti/

14,58

15.10

- 28 -

bb 45. eddig 104 járás csatlakozott az országos betakarítási és talajművelési versenyhez

vid ö kz/vm ká

1961. július 31.

nyolc nappal ezelőtt jelent meg a csengeri és a tiszalöki járás közös gazdaságainak az a felhívása, amelyben a cséplés veszteségnélküli és időben történő befejezéséért, az állami gabonafelvásárlási tervek túlteljesítéséért és az egyéb időszerű nyári munkák befejezéséért versenyre szólította az ország szövetkezeti gazdaságait. a felhívás országsszerte igen élénk visszhangra talált. sok termelőszövetkezetben már a megjelenését követő napon rendkívüli vezetőségi ülésen hívtak össze. megtárgyalták a feltételeket és bejelentették, hogy részt akarnak venni a vetélkedésben. a néhány nap alatt országos mozgalommá szélesedett versenyhez eddig az ország 19 megyéje közül 11, a 128 járás közül pedig 104 járás valamennyi közös gazdasága csatlakozott.

a versenyhez csatlakozó közös gazdaságok igen jelentős része módosította a versenyfeltételeket. a cséplés befejezésére kitűzött augusztus 20-1 határidőt legalább 1-2 nappal majd mindenütt csúszkoltatták. a szeged város határában gazdálkodó termelőszövetkezetek augusztus 8-ig akarják befejezni ezt a munkát. heves megyében az összes közös gazdaságokban már augusztus 10-re magtárban lesz a termés. komárom megye valamennyi közös gazdasága, győr-sopron megye mosonmagyaróvári, lékés megye szeghalmi, sarkadi, orosházi, szarvasi, mezőkovácsházi és győmai járása pedig augusztus 15-re vállalta a cséplés befejezését.

a versenyt kezdeményező járasok szövetkezetei az állami gabonafelvásárlási terv 5 százalékos túlteljesítését vállalták. a csatlakozó közös gazdaságok jelentős része a versenyfeltételeknek ezt a pontját is számottevően módosította. a karcagi termelőszövetkezetek például minden hold buzavetés után 650 kiló, a turkevei közös gazdaságok minden hold buzavetésük után 702 kiló, a mezőhéki táncsics termelőszövetkezet pedig ugyancsak

minden hold buzavetés után kerekén 800 kiló kenyérgabonát értékesít. pest megyében a ceglédi és a nagykátai járasok közös gazdaságai 30 százalékkal, a budai járás termelőszövetkezetei pedig 15 százalékkal értékesítenek többet a tervezettnél.

/folyt.köv./

16,00
16.44

- 29 -

Tha

/bb 45. eddig....1.folyt./vm

győr-sopron megye mosonmagyaróvári járásában minden szövetkezet 25 százalékkal, baranya megye pécsváradi járásának közös gazdaságai pedig 20 százalékkal adnak több kenyérgabonát az országnak. az állami gabonafelvásárlási terv 10-15 százalékos túlteljesítésére tettek ígéretet többek között a gyómai, a gyöngyösi, a szigetvári és a zalaszentgróti járás termelőszövetkezetei.

határidőt szabott a versenyfelhívás a tarlóhántás, illetve a nyári mélyszántás elvégzésére is. az augusztus harmincegyedikére kitűzött határidőt a nagykáta környéki közös gazdaságok például 10 nappal megrövidítették. ugyancsak az alkotmány ünnepéig akarják befejezni a tarlóhántást és a nyári mélyszántást a zalaszentgróti járás termelőszövetkezetei is.

a pécsváradi járás szövetkezetei egyébként javaslatot tettek a verseny kiszélesítésére. a felhíváshoz csatlakozva vállalták, hogy az őszi vetéseket és a kapásnövények betakarítását novemberig, a mélyszántást pedig legkésőbb december végéig befejezik, s a tervezettnél több húst, tejet és tojást adnak a lakosságnak./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

a mai hivatalos közlemény kiadásunk bb 38. számú /magyar-ghanai közös nyilatkozat/ hire 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen :

... meghívására osagyefo dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke.....

/mti /

16.20
16.45

- 30 -

mti hivatalos közlemény

1961. július 31.

ombargo: augusztus 1-én reggel 5 óráig!

bb 49. jegyzőkönyv a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság közötti diplomáciai kapcsolatok létesítéséről

hné vm bs

1961. július 31.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és a ghanai köztársaság elnöke elhatározták, hogy a magyar népköztársaság és a ghanai köztársaság között nagykövetségi szinten diplomáciai kapcsolatot létesítenek.

a diplomáciai kapcsolat létesítéséről szóló jegyzőkönyvet dobi istván, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és dr. kwame nkrumah, a ghanai köztársaság elnöke írta alá./mti/

17.30
17.50
17.55

- 6 -

Key

Key

bb 46. dr. kwame nkrumah/a ghanai köztársaság elnökének köszönő
távirata dobi istvánhoz, az elnöki tanács elnökéhez

Klm vm bs

1961. július 31.

elutazva budapestről szeretném megköszönni önnek, a
kormány és a párt vezetőinek, valamint magyarország népének rövid itt-
tartózkodásunk alatt irántunk tanúsított rendkívül nagylelkű ven-
születését. meg vagyok győződve arról, hogy látogatásunk megerő-
síti magyarország és ghana kapcsolatait. további jó egészséget és
boldogságot kívánok önnek.

kwame nkrumah /mti/

bb. 47. kitüntetések

gy/sr

1961. július 31.

a népköztársaság elnöki tanácsadr. sályi istván kossuth-
díjas egyetemi tanárnak, a miskolci nehézipari műszaki egyetem
rektorának a munka vörös zászló érdemrendje; csürös
zoltán kossuth-díjas egyetemi tanárnak, akadémikusnak, a buda-
pesti műszaki egyetem rektorának, a munka érdemrend
kitüntetését adományozta az egyetem vezetésében és az oktató-
nevelőmunka irányításában és színvonalának emelésében kifejt-
ett eredményes tevékenységük elismeréséül. a kitüntetések
hétfőn dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át.
/mti/

bb 48. emléktábla - a legjobb társadalmi munkások nevének megörö-
kítésére

1 zs/zs vm sr

1961. július 31.

a tizenhatodik kerületben hétfőn a csömöri ut 182. számú
házban új, 40 személyes bölcsődét adták át rendeltetésének. a kor-
szerű intézmény jórészt társadalmi munkával épült.

a kerületi tanács az avató-ünnepségen működtáblát helyezett
el a bölcsőde épületének falán: ezen megörökítették azoknak a
nevét, akik a legnagyobb részt vállalták a közös munkából. /mti/

17,25
17.54

- 31 -

2157

bb 50. falusi könyvtáros tanfolyam győrtt

vid ke vm sr

1961. július 31.

győr-sopron megyében a falusi könyvtárakat mindenütt községi kezelésbe vették át. hétfőn győrtt a megye 40 falusi társadalmi könyvtárosának részvételével tanfolyam indult, amelyen alapfokú könyvtárosi képesítést nyernek a községi könyvtárak vezetői./mti/

- . . -

bb 51. kiadós esők voltak országszerte: felüdültek a mezők, meggyor-
sultak a kapások, a másodvetések fejlődése - fokozatosan kerül és
szükszik az idő

cs vid tm vm ká

1961. július 31.

a csütörtöki és pénteki 30-32 fokos kánikulát sarkvidéki hideg légáramlás törte meg, amely a hét utolsó napjaiban szinte egész Európán végigvonult. a szombatra virradó éjszaka érte el hazánkat a hidegfront, nyomában a dunántul több vidékén zivatarok voltak, amelyek átlagosan 20-30 milliméteres csapadékot hoztak. szombaton a hideg áramlat az egész országból kiszorította a szubtrópusi meleg légtömegeket, a hőmérséklet a dunántul 20 fok alá süllyedt, a keleti megyékben azonban még mindig 28 fokig emelkedett a hőmérő higánya. a szombaton és vasárnapra virradó éjszaka hullott eső a déli vidékeknek, a legszárazabb északkeleti megyékben a szombati esők nyomán 30-49 milliméteres csapadékot mértek. vasárnap szokatlanul hűvös volt az idő: 20 fokon felüli hőmérséklet sehol nem volt az országban, budapesten azonban csak 17 fok, sopronban 13 fok volt a napi maximum. a vasárnapi csendes esők az északkeleti országrésze-
ken 18-24, az alföld több vidékén 25-28 milliméter csapadékot hoztak. az esőzésekből legkevesebbet a déli megyék kaptak, de itt is 15-20 milliméteres csapadékátlagokat mértek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondot-
ták, hogy az elmúlt napokban lehullt csapadék különösen értékes volt a mezőgazdaságnak: egyrészt, mert az eső többsége lassan, apró szemekben hullott le, másrészt a borult, hűvös időben lassu volt a párolgás, a csapadék legnagyobb része így beszivárgott a talaj-
ba.

/folyt.köv./

17.55
18.15

- 32 -

212

bb 52.ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

t vm sr

1961. július 31.

a központi népi ellenőrzési bizottság hétfőn délután ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a termelőszövetkezeti ellenőrző bizottságok működésének vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést, majd a külkeresedelem és az ipar együttműködése az export-tervek teljesítésében, továbbá az új kiszolgálási formák a kereskedelemben című vizsgálatokról készült jelentéseket, valamint a vállalati munkaszervezés és a termelés üzemegységének vizsgálati programját. végül elfogadta a bizottság az elnöki beszámolót az elmúlt időszak munkájáról./mti/

- . . -

bb 53. az országos műszaki könyvtár nyári zárvatartása

k vm sr

1961. július 31.

az országos műszaki könyvtár és a dokumentációs központ augusztus 20-ig olvasótermeit zárva tartja és kölcsönzési szolgálatait szünetelteti.

kölcsönzési inspekción a nyári szünet alatt minden kedden 14-18 óráig./mti/

- . . -

bb 55. a második csoportok is befejezték a munkát a kisz nyári önkéntes ifjúsági építőtáborokban - több kilométer hosszúságú csatornákat ástak és sokszáz mázsa gyümölcsöt szedtek a fiatalok

lv/hné vm sr

1961. július 31.

a kisz nyári önkéntes ifjúsági építőtáborokban a fiatalok második csoportjai is befejezték a munkát. az elmúlt két hétben a kisz védnöksége alatt épülő berentei vegyirtveknél 600 budapesti egyetemista dolgozott. a csatornák ásásánál több ezer köbméter földet mozgattak meg. a kőművesek mellett dolgozók pedig kivették részüket az épülő falak felhúzásából, a betonozásból, az anyagszállításból és a terep rendezéséből is.

borsod megyében a tiszta és a bodrog által határolt, úgynevezett bodrogzugban mintegy kilencezer holdnyi jóminőségű terület az elmúlt években számos esetben került víz alá. az idén sokszáz fiatal önkéntes munkával csatornákat épít a bodrogzug víztelenítésére. somogy megyében a balatonujhelyi és balatonboglári táborokban dolgozó lányok is derekas munkát végeztek. két hét alatt több ezer mázsa kajszit és őszibarackot, ezenkívül nagymennyiségű paradicsomot, uborkát és zöldbabot szedtek, s több mint 15.000 szőlőtőke kötözését végezték el.

/folyt.köv./
18.30

- 34 -

212

bb 50. falusi könyvtáros tanfolyam győrtt

vid ke vm sr

1961. július 31.

győr-sopron megyében a falusi könyvtárakat mindenütt községi kezelésbe vették át. hétfőn győrtt a megye 40 falusi társadalmi könyvtárosának részvételével tanfolyam indult, amelyen alapfokú könyvtárosi képesítést nyernek a községi könyvtárak vezetői./mti/

bb 51. kiadós esők voltak országszerte: felüdültek a mezők, meggyor-
sultak a kapások, a másodvetések fejlődése - fokozatosan derül és
szélesedik az idő

cs vid tm vm ká

1961. július 31.

a csütörtöki és pénteki 30-32 fokos kánikulát sarkvidéki hideg légáramlás törte meg, amely a hét utolsó napjaiban szinte egész Európán végigvonult. a szombatra virradó éjszaka érte el hazánkat a hidegfront, nyomában a dunántul több vidékén zivatarok voltak, amelyek átlagosan 20-30 milliméteres csapadékot hoztak. szombaton a hideg áramlat az egész országból kiszorította a szubtrópusi meleg légtömegeket, a hőmérséklet a dunántul 20 fok alá süllyedt, a keleti megyékben azonban még mindig 28 fokig emelkedett a hőmérő higánya. a szombaton és vasárnapra virradó éjszaka hullott le a bőséges kárpótlást hoztak a júniusi és júliusi aszálytól sokat szenvedett vidékeknek. a legszárazabb északkeleti megyékben a szombati esők nyomán 30-49 milliméteres csapadékot mértek. vasárnap szokatlanul hűvös volt az idő: 20 fokon felüli hőmérséklet sehol nem volt az országban, budapestben azonban csak 17 fok, sopronban 13 fok volt a napi maximum. a vasárnapi csendes esők az északkeleti országrésze-
ken 18-24, az alföld több vidékén 25-28 milliméter csapadékot hoztak. az esőzésekből legkevesebbet a déli megyék kaptak, de itt is 15-20 milliméteres csapadékátlagokat mértek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondot-
ták, hogy az elmúlt napokban lehullt csapadék különösen értékes volt a mezőgazdaságnak: egyrészt, mert az eső többsége lassan, apró szemekben hullott le, másrészt a borult, hűvös időben lassu volt a párolgás, a csapadék legnagyobb része így beszivárgott a talaj-
ba.

/folyt.köv./

17.55
18.15

- 32 -

/bb 51. kiadós esők...1.folyt./vm

hétfőn a déli órákban budapestben 16 fokig, az ország több vidékén azonban már 20-22 fokig emelkedett a hőmérséklet. a felhőzet fel-
szakadozott, eső csak szórványosan volt. kedden előreláthatólag tovább javul az idő, az esőfront elvonul, több lesz a napsütés, erősödik a felmelegedés. a jelek szerint kedden az ország nyugati felében 25 fok, a keleti megyékben 22 fok lesz a maximális hőmérséklet. szerdára további javulás várható.

az ország több vidékéről jelentették, hogy az elmúlt napokban lehullott bőséges csapadék nyomán felüdültek a mezők, a kapások és a kikelt másodvetések gyors fejlődésnek indultak. heves megyében szom-
bat déltől hétfő reggelig esett a sűrű szemű, csendes eső. a két nap alatt átlagosan 57 milliméter csapadék hullott. koós viktor, a heves megyei tanács kertészeti felügyelője a még jókor jött bő eső várható hatásáról adott tájékoztatásában elmondotta, hogy a megyében több mint másfél hónapja tartott a szárazság, a kapásnövé-
nyek fejlődése észrevehetően lelassult, az egyes zöldségféléknél különösen súlyos volt a nedvességhiány. a paradicsom például már felnövésben megpirosodott. a mátraaljai termelészövetkezeteknél a paradicsom második kötése idején érkezett az eső, így 15-20 mázsával növelte a holdanként várható termésátlagokat, hasonlóan a paprika, a dinnye és az uborka terméskilátásai is megjavultak.

vas megyében a pénteki és a szombati esőzések 18-20 milliméteres csapadékot hoztak. megyeszerte felfrissültek a kapá-
snövények, gyors fejlődésnek indultak a mintegy 12.000 holdon elve-
tett másodnövények is. a vasi közös gazdaságok minden nélkülözhető munkaerőt a kapásnövény ápolására irányítanak. eddig kereken 24.000 holdon végezték el a kukorica gazoló kapálását. a silókukoricának 31, a napraforgónak 73, a cukorrépának pedig 64 százalékán fejez-
ték be a nyári gazolókapálást.

a szabolcs-szatmár megyében szombaton és vasárnap lehullt mintegy 40 milliméteres csapadék hosszantartó szárazságot szüntet-
tett meg. különösen a kukoricára és a napraforgóra volt jó hatással. elősegíti a csövek, illetve a szemek képződését és a fejlődését. a még virágzásban lévő burgonyatáblákon ugyancsak kedvezően befolyásol-
ja a várható termést./mti/

18.10
18.23

- 33 -

bb 50. falusi könyvtáros tanfolyam győrtt

vid ke vm sr

1961. július 31.

győr-sopron megyében a falusi könyvtárakat mindenütt közösi kezelésbe vették át. hétfőn győrtt a megye 40 falusi társadalmi könyvtárosának részvételével tanfolyam indult, amelyen alapfokú könyvtárosi képesítést nyernek a községi könyvtárak vezetői./mti/

- . -

bb 51. kiadás esők voltak országszerte: felüdültek a mezők, meggyor-
sult a kapások, a másodvetések fejlődése - fokozatosan derül és
sűrűszik az idő

cs vid tm vm ká

1961. július 31.

a csütörtöki és pénteki 30-32 fokos kánikulát sarkvidéki hideg légáramlás törte meg, amely a hét utolsó napjaiban szinte egész Európán végigvonult. a szombatra virradó éjszaka érte el hazánkat a hidegfront, nyomában a dunántul több vidékén zivatarok voltak, amelyek átlagosan 20-30 milliméteres csapadékot hoztak. szombaton a hideg áramlat az egész országból kiszorította a szubtrópusi meleg légtömegeket, a hőmérséklet a dunántul 20 fok alá süllyedt, a keleti megyékben azonban még mindig 28 fokig emelkedett a hőmérő higánya. a szombaton és vasárnapra virradó éjszaka hullott az eső a kárpótlást hoztak a júliusi és júliusi aszálytól sokat szenvedett vidékeknek. a legszárazabb északkeleti megyékben a szombati esők nyomán 30-49 milliméteres csapadékot mértek. vasárnap szokatlanul hűvös volt az idő: 20 fokon felüli hőmérséklet sehol nem volt az országban, budapesten azonban csak 17 fok, sopronban 13 fok volt a napi maximum. a vasárnapi csendes esők az északkeleti országrésze-
ken 18-24, az alföld több vidékén 25-28 milliméter csapadékot hoztak. az esőzésekből legkevesebbet a déli megyék kaptak, de itt is 15-20 milliméteres csapadékátlagokat mértek.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán elmondot-
ták, hogy az elmúlt napokban lehullt csapadék különösen értékes volt a mezőgazdaságnak: egyrészt, mert az eső többsége lassan, apró szemekben hullott le, másrészt a borult, hűvös időben lassu volt a párolgás, a csapadék legnagyobb része így beszivárgott a talaj-
ba.

/folyt.köv./

17.55
18.15

- 32 -

2152

/bb 51. kiadás esők...1.folyt./vm

hétfőn a déli órákban budapesten 16 fokig, az ország több vidékén azonban már 20-22 fokig emelkedett a hőmérséklet. a felhőzet fel-
szakadozott, eső csak szórványosan volt. kedden előreláthatólag tovább javul az idő, az esőfront elvonul, több lesz a napsütés, erősödik a felmelegedés. a jelek szerint kedden az ország nyugati felében 25 fok, a keleti megyékben 22 fok lesz a maximális hőmérséklet. szerdára további javulás várható.

az ország több vidékéről jelentették, hogy az elmúlt napokban lehullott bőséges csapadék nyomán felüdültek a mezők, a kapások és a kikelt másodvetések gyors fejlődésnek indultak. heves megyében szom-
bat déltől hétfő reggelig esett a sűrű szemű, csendes eső. a két nap alatt átlagosan 57 milliméter csapadék hullott. kocs viktor, a heves megyei tanács kertészeti felügyelője a még jókor jött bő eső várható hatásáról adott tájékoztatásában elmondotta, hogy a megyében több mint másfél hónapja tartott a szárazság, a kapásnövé-
nyek fejlődése észrevehetően lelassult, az egyes zöldségféléknél különösen súlyos volt a nedvességhiány. a paradicsom például már félnövényben megpirosodott. a mátraaljai termelészövetkezeteknél a paradicsom második kötése idején érkezett az eső, így 15-20 mázsával növelte a holdanként várható termésátlagokat, hasonlóan a paprika, a dinnye és az uborka terméskilátásai is megjavultak.

vas megyében a pénteki és a szombati esőzések 18-20 milliméteres csapadékot hoztak. megyeszerte felfrissültek a kapás-
növények, gyors fejlődésnek indultak a mintegy 12.000 holdon elvetett másodnövények is. a vasi közös gazdaságok minden nélkülözhető munkaerőt a kapásnövény ápolására irányítanak. eddig kereken 24.000 holdon végezték el a kukorica gazoló kapálását. a silókukoricának 31, a napraforgónak 73, a cukorrépának pedig 64 százalékán fejez-
ték be a nyári gazolókapálást.

a szabolcs-szatmár megyében szombaton és vasárnap lehullt mintegy 40 milliméteres csapadék hosszantartó szárazságot szüntet-
t meg. különösen a kukoricára és a napraforgóra volt jó hatással. elősegíti a csövek, illetve a szemek képződését és a fejlődését. a még virágzásban lévő burgonyatáblákon ugyancsak kedvezően befolyásol-
ja a várható termést./mti/

- . -

18.10
18.23

- 33 -

2159

bb 52.ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

t vm sr

1961.julius 31.

a központi népi ellenőrzési bizottság hétfőn délután ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a termelőszövetkezeti ellenőrző bizottságok működésének vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést, majd a külkeresedelem és az ipar együttműködése az exporttervek teljesítésében, továbbá az új kiszolgálási formák a kereskedelemben című vizsgálatokról készült jelentéseket, valamint a vállalati munkaszervezés és a termelés üzemegységének vizsgálati programját. végül elfogadta a bizottság az elnöki beszámolót az elmúlt időszak munkájáról./mtl/

bb 53. az országos műszaki könyvtár nyári zárvatartása

k vm sr

1961.julius 31.

az országos műszaki könyvtár és a dokumentációs központ augusztus 20-ig olvasótermét zárva tartja és kölcsönzési szolgáltatást szünetelteti.

kölcsönzési inspekciónak a nyári szünet alatt minden kedden 14-18 óráig./mtl/

bb 55. a második csoportok is befejezték a munkát a kisz nyári önkéntes ifjúsági építőtáborokban - több kilométer hosszúságú csatornát ástak és sokszáz mázsa gyümölcsöt szedtek a fiatalok

lv/hné vm sr

1961.julius 31.

a kisz nyári önkéntes ifjúsági építőtáborokban a fiatalok második csoportjai is befejezték a munkát. az elmúlt két hétben a kisz védnöksége alatt épülő berentei vegyirtőknél 600 budapesti egyetemista dolgozott. a csatornák ásásánál több ezer köbméter földet mozgattak meg. a kőművesek mellett dolgozók pedig kivették részüket az épülő falak felhuzásából, a betonozásból, az anyagszállításból és a terep rendezéséből is.

borsod megyében a tiszta és a bodrog által határolt, ugynevezett bodrogzugban mintegy kilencezer holdnyi jóminőségű terület az elmúlt években számos esetben került víz alá. az idén sokszáz fiatal önkéntes munkával csatornákat épít a bodrogzug víztelenítésére. somogy megyében a balatonújhegyi és balatonboglári táborokban dolgozó lányok is derekas munkát végeztek. két hét alatt több ezer mázsa kajszis- és őszibarackot, ezenkívül nagymennyiségű paradicsomot, uborkát és zöldbabot szedtek, s több mint 15.000 szőlőtőke kötözését végezték el.

/folyt.köv./
18.30

- 34 -

Heay

/bb 55. a második....1. folyt./vm

szegeden a kulich gyuláról elnevezett ifjúsági táborban a fiatalok a városkörnyéki belvizek levezetésére építenek árkokat. itt a középiskolások napi 6 órás műszakban egyenként 3.5 köbméter földet mozgattak meg, a tervezettnél több mint a kétszeresét.

jelentős munkát végeztek az állami gazdaságokban dolgozó leánytáborok lakói is.

a lajtahansági, a bolyi és a dalmandi állami gazdaságokban hibrid-kukorica-vetőmagot termelnek, s itt a legfontosabb munka a cimerezés. ennél az aprólékos és rendkívül munkaigényes műveletnél több ezer középiskolás és egyetemista segédkezett. a hibridmag-termelésre kijelölt táblákon eltávolítják az ugynevezett anyasorok cimerét, nehogy önbeporzás történjék.

nehéz körülmények között dolgoznak a hanságban táborozó fiatalok. kisudvaron, a vas, a komárom, a zala és a veszprém megyei kiszisták minden előre tett lépésért keményen megküzdenek. a lápos, mocsaras terület azonban nem tud gátat vetni a fiatalok lendületének. naponta személyenként 2.5 köbméter földet mozgatrak meg.

az elmúlt hetekben a kisz nyári önkéntes ifjúsági táborokban már több mint 17.000 diák és egyetemista dolgozott. a második csoport tagjai pénteken és szombaton hangulatos táborüzek mellett bucsuztak, majd megerősödve, szellemileg felfrissülve, élményekkel gazdagodva visszatértek otthonaikba. a táborparancsnokságok a legjobb brigádoknak átadták a kisz központi bizottságának emlékjáslaját és valamennyi résztvevőnek a megtisztelő emléklapot. vasárnap újabb 5500 diák és egyetemista érkezett a táborokba, hogy ők is kivegyék részüket az országépítő munkából./mtl/

18.34
18.47

- 35 -

Heay

bb 54. időjárásjelentés

tm vm

1961. július 31.

a meteorológiai intézet jelenti július 30-án, hétfőn
18 órakor:

a nappali felmelegedés erősödik

várható időjárás kedd estig: kevés, vagy közepes mennyiségű felhőzet, eső nélkül. mérsékelt nyugati, északnyugati szél. a nappali felmelegedés erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 21-25 fok között./mti/

- . -

bb 56. ankét csepelen szabó lajos festőművész kiállításán

i fe/hmé vm sr

1961. július 31.

szabó lajos, munkácsy-díjas festőművész csepelen rendezett kiállításának alkalmából hétfőn ankétot rendeztek az acélműben. az ankéton sok dolgozó és több ismert festőművész, szobrász is részt vett. az ankéton pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója korunk képzőművészetéről beszélt./mti/

- . -

bb 57. hétfőn este tartották meg a szegedi szabadtéri játékokon a szombatról elmaradt kővirág című balett előadását

vid ke vm bs

1961. július 31.

a moszkvai állami akadémiai nagyszínház hatalmas sikert aratott vasárnap esti fellépése után hétfőn ismét a szovjet balettáncosok művészetében gyönyörködhetett a szegedi szabadtéri játékok közönsége. ez alkalommal a kedvezőtlen időjárás miatt szombatról elmaradt bemutató előadást tartották meg. prokofjev kővirág című balettjét ismét több ezer hatalmas nézőközönség előtt játszották. ✓

a hétfő esti előadáson a főbb szerepeket j. szeh, az oszszek érdemes művésze, j. makszimova, m. kondratyeva, az oszszek érdemes művésze és v. tjevasov, az oszszek érdemes művésze táncolták.

/folyt. köv./

21,00
2 1.12

- 36 -

Mag

/bb 57. hétfőn este.....1. folyt./vm

a zenekart j. fajer, a szovjetunió népművésze vezényelte. az együttes művészeti vezetője galina ulanova lenin-díjas, a szovjetunió népművésze, rendező j. grigorovics az oszszek érdemes művésze. a darab koreografiáját l. lavrovskij és m. prokofjeva készítette. a librettót p. bazsov meséinek motívumaiból m. prokofjeva és l. lavrovskij írta.

a moszkvai balettegyüttes keddi és szerdai előadása iránt is nagy az érdeklődés. budapestről több külön autóbusszal és külön repülőgéppel is érkeznek majd a nézők. szentesről 200 szövetkezeti tag érkezését jelezték. autóbussz különjáratokat várnak győrből, kiskunfélegyházáról, makóról, hódmezővásárhelyről, csongrádról és még mintegy husz városból és községből. a szegedi szabadtéri játékok jegyirodáján állandóan újabb és újabb csoportok jelennek be, hogy meg kívánják tekinteni a kővirágot. hétfőn is többszáz jegyet adtak el a soronkövetkező előadásokra./mti/

- . -

bb 58. dobi istván üdvözlő távirata svájc nemzeti ünnepe alkalmából

vm bs

1961. július 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke svájc nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte f. t. wahlen-t, a svájci államszövetség elnökét./mti/

x x x

dobi istván üdvözlő távirata dahomey függetlenné válásának évfordulója alkalmából

vm bs

1961. július 31.

dahomey függetlenné válásának évfordulója alkalmából dobi istván az elnöki tanács elnöke táviratban köszöntötte hubert maga köztársasági elnököt./mti/

- . -

21,15

- 37 -

ME

